Ազգ
Azg armenian daily
20 ՅՈՒՆԻՍ 2003 ՈՒՐԲԱԹ 116 (2801)

Լոսանջելեսահայ համայնքի ներկայացուցիչները հանդիպել են Էջվեր Թեզջանի հետ

Ամերիկայի հայկական համագումարի Վաշինգտոնի գրասենյակից «Ազգին» տեղեկացնում են, որ երեքշաբթի օրը լոսանջելեսահայ մի շարք կազմակերպությունների ներկայացուցիչներ հանդիպում են ունեցել Թուրքիայի արտգործնախարարության պաշտոնյա, դեսպան Էջվեր Թեզջանի հետ, Կալիֆոռնիայի թուրքական հյուպատոսության հրավերով: 75 րոպե տեւած հանդիպմանը մասնակցել են, ըստ համագումարի հաղորդագրության, Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության, Հայ եկեղեցու Արեւմտյան թեմի եւ Ամերիկայի հայկական համագումարի ներկայացուցիչները: Դեսպան Թեզջանը տեղեկացրել է, որ իր առաքելության նպատակն է երկխոսություն հաստատել հայկական սփյուռքի հետ ոչ միայն Մ. Նահանգներում, այլեւ ամբողջ աշխարհում: Հայ համայնքի ներկայացուցիչներն ընդգծել են, որ ամերիկահայերը միասնական են Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու, առանց Ղարաբաղի հարցում Ադրբեջանի թելադրանքներին ենթարկվելու Հայաստանի հետ բնականոն հարաբերություններ հաստատելու եւ Թուրքիայում հայ փոքրամասնության սեղմումների ու ճնշումների չենթարկելու իրենց պահանջների մեջ:

«ՄԽ համանախագահները նոր գաղափարներ ունեն հին առաջարկի շրջանակներում»

Ադրբեջանը պնդում է, որ կան նոր առաջարկներ

Վերջին շրջանում ադրբեջանական լրատվամիջոցները չեն դադարում խոսել ԼՂ հակամարտության կարգավորման՝ ԵԱՀԿ Մինսկի խմբի կողմից «մշակվող նոր առաջարկությունների մասին»:
Հղում անելով Ադրբեջանում Ռուսաստանի դեսպանին, ՄԽ ռուսաստանյան համանախագահին՝ ադրբեջանական աղբյուրները վստահեցնում են, թե համանախագահները Երեւան-Ստեփանակերտ-Բաքու իրենց հերթական այցին կներկայացնեն խնդրի լուծման նոր առաջարկներ: Արդյոք իսկապես խոսք կա՞ նոր առաջարկների մասին, տրամադրվե՞լ է նման տեղեկություն Հայաստանին:
«Ազգին» պարզաբանումներ է ներկայացնում ՀՀ ԱԳՆ խոսնակ ՁՅՈՒՆԻԿ ԱՂԱՋԱՆՅԱՆԸ:

– Ստույգ որեւէ տեղեկություն չկա: Նախարար Օսկանյանի՝ Մինսկի խմբի համանախագահների հետ մադրիդյան հանդիպմանը եւ նոր առաջարկի մասին չի խոսվել: ՄԽ համանախագահները նոր գաղափարներ ունեն հին առաջարկի շրջանակներում, որոնց շուրջ մտադիր են մտքեր փոխանակել Հայաստանի ու Ադրբեջանի նախագահների հետ տարածաշրջան այցի ընթացքում:

– Կարծում եք կա՞ նոր առաջարկությունների անհրաժեշտություն:

– Վերջին առաջարկությունը, որ քննարկվում էր երկու նախագահների միջեւ մոտ երկու տարի եւ շուտափույթ վերջնական կարգավորման հույսեր էր ներշնչում, իրատեսական էր ու տրամաբանական:

– Ինչպե՞ս եք գնահատում Իրանի շուրջ ստեղծված իրադրությունը՝ մասնավորապես տարածաշրջանային զարգացումների առումով:

– Մեր հարեւան երկրներից որեւէ մեկում կամ նրանցից որեւէ մեկի շուրջ իրավիճակի բարդացումը, անկախ ամեն ինչից, ինքնին մտահոգիչ հանգամանք է: Մենք ուշադիր հետեւում ենք բոլոր զարգացումներին եւ հույս ունենք, որ իրավիճակն այնպիսի զարգացումներ չի ստանա, որոնք կհանգեցնեն տարածաշրջանի ապակայունացման:

ԼԻԼԻԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ

Կոալիցիան կպաշտպանի կոալիցիոն կառավարության ծրագիրը

Կոալիցիոն կառավարության ծրագիրը, որը պետք է ներկայացվեր խորհրդարանի վստահությանը, ավանդվել էր նույնիսկ ամբիցիոզ: Երեկ հանրապետության վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանն ԱԺ-ում հավաստեց այդ պնդումը՝ ծրագիրն ինչ-որ չափով համարելով ռիսկային:

արդյունքները. պետական կառավարման բարեփոխումների ավարտում, պետական կառավարման ինստիտուտների արդյունավետ գործունեության ապահովում, վարչական կոռուպցիայի առավելագույն կրճատում: Այս ոլորտներում, ըստ վարչապետի, սպասվում են կառավարման մարմիններում

PHOTOLURE

Կառավարության գործունեությունը, ըստ «նոր» ծրագրի, ունենալու է երեք հիմնական ուղղվածություն՝ տնտեսական բարեփոխումներ, սոցիալական բարեփոխումներ, կառավարման բարեփոխումներ եւ հակակոռուպցիոն քաղաքականություն: Այս ոլորտներում ակնկալվում են հետեւյալ աշխատողների կրճատումներ: Դրանք մեխանիկական կրճատումներ չեն լինելու, լինելու են գործառույթների հստակեցումներից: Միաժամանակ, միջին եւ մանր ձեռնարկատիրության խթանման նպատակով ստեղծվելու են մարզային մարմիններ, որոնք նոր աշխատատեղեր են նշանակում:

Տես ➤ էջ 2

ՄԱԳԱՏԷ-ն Իրանից պահանջում է հարգել իր կանոնները

Միջուկային վերահսկողության միջազգային կազմակերպությունը երեկ հրապարակեց իր եզրակացությունն Իրանի միջուկային փորձագիտական ծրագրերի զարգացման մասին եւ հայտարարեց, որ այդ երկիրը չի կատարում կազմակերպության կանոնական մի շարք կետերի պահանջները: Կազմակերպությունը Թեհրանին առաջարկում է ստորագրել մի պարտավորագիր, ըստ որի Իրանը պետք է ընդունի ՄԱԳԱՏԷ-ի խիստ ստուգումների ռեժիմը, պետք է դադարեցնի ուրանիումի հարստացման գործընթացը, պետք է թույլ տա հետագա ուսումնասիրման համար միջուկային նմուշներ վերցնելը:

Չուշացավ պաշտոնական Թեհրանի պատասխանը, ըստ որի Իրանը պատրաստ է ստորագրել նման պարտավորագիր, պայմանով, որ վերացվի իր նկատմամբ հաստատագրված արգելքն արտասահմանից խաղաղ օգտագործման նպատակով տեխնոլոգիաներ ներկրելու վերաբերյալ:

Իրազեկների կարծիքով, Թեհրանն այնքան էլ դժգոհ չէ ՄԱԳԱՏԷ-ի վերոհիշյալ եզրակացությունից, ինչը կարող էր ավելի խիստ լինել: Դժգոհ չէ նաեւ Մ. Նահանգները, որն ի դեմս միջազգային կազմակերպության եւ Եվրամիության տեսնում է ընդհանուր համախոհություն միջուկային զենք զարգացնելու Իրանի նպատակները ձախողեցնելու ուղղությամբ:

ՄԱԳԱՏԷ-ի տնօրենների խորհրդի նախագահ Մոհամադ էլ Բարադեյը հայտարարեց, որ տեսչական փոքր խումբ է շուտով ուղարկելու Իրան: Նրանց եզրակացությունը կհրապարակվի սեպտեմբերին:

Ադրբեջանցիները գնդակոծել են Նոյեմբերյան-Իջեւան ավտոմայրուղին

ՏԱՎՈՒՇ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի լույս 19-ի գիշերը Ադրբեջանի Ղազախի շրջանի հենակետերից հրազենային զենքերով գնդակոծվել են Նոյեմբերյան-Իջեւան ավտոմայրուղու Բաղանիս-Ոսկեպար եւ Ոսկեպար-Կիրանց հատվածում երթեւեկող մեքենաները: Տուժածներ չկան:

Վերջին օրերին գիշերային ժամերին սահմանի այս հատվածում հաճախակի են դարձել ադրբեջանական զինուժի գնդակոծությունները:

Գուլուզադեն չի վստահում Ջերեջյանին

ԲԱՔՈՒ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ադրբեջանական «Էխո» թերթը անդրադարձել է ԱՄՆ-ում հայտնի դիվանագետ Էդվարդ Ջերեջյանին հատուկ խորհրդատվական հանձնաժողովի նախագահ նշանակելու հանգամանքին:

Նորաստեղծ հանձնաժողովը պիտի մշակի նախագահ Բուշի վարչակազմի հրապարակային քաղաքականությունը եւ ծրագրերը արաբական ու մահմեդական աշխարհում, նաեւ՝ Ադրբեջանում: Այս առթիվ «Էխոն» հրապարակել է Ալիեւի նախկին խորհրդական, այժմ քաղաքագետ Վաֆա Գուլուզադեի մեկնաբանությունը: Ըստ նրա, ի դեմս Ջերեջյանի ԱՄՆ վարչակազմը ունի մի գործիչ, որը Ադրբեջանին եւ հատկապես հայ-ադրբեջանական հակամարտությանը վերաբերող խնդիրներին չի կարող անաչառ դիրք զբաղեցնել: «Հայը մնում է հայ եւ նա ի վիճակի չէ անկողմնակալ լինել այս հարաբերություններում», վստահ է Ադրբեջանի քաղաքագետը, միաժամանակ ընդունելով, որ «Ջերեջյանը քենսլմեն է եւ պրոֆեսիոնալ»

Արտասովոր թոքաբորբի բռնկումը լիովին վերահսկվում է

ՏՈԿԻՈ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպությունը (ԱՀԿ) հայտարարել է ոչ տիպական թոքաբորբի համաճարակի գլոբալ բռնկման «փաստական ավարտի» մասին: Այս մասին ասված է կազմակերպության՝ այսօր այստեղ հրապարակված պաշտոնական հայտարարության մեջ:

«Համաշխարհային բռնկումը, գոնե իր սկզբնական փուլում, լիովին վերցված է վերահսկողության տակ», ասված է հայտարարության մեջ: «Հունիս ամսվա ընթացքում նոր դեպքերի թիվն աստիճանաբար նվազել է եւ այժմ հասել է օրական ընդամենը մի քանիսի», նշել է ԱՀԿ-ն:

Առողջապահության համաշխարհային կազմակերպության փորձագետները կարծում են, որ իրենց եզրակացությունները հիմնվում են հավաստի վիճակագրական տվյալների վրա:

«ՀԱՄԱՏԵՂ ԼԱՎԱԳՈՒՅՆ ՋԱՆՔ 2003թ.»

Հայաստանում շարունակվում են զորավարժությունները

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հայաստանում շարունակվում են ՆԱՏՕ-ի «Գործընկերություն հանուն խաղաղության» ծրագիր շրջանակներում, անցկացվող «Համատեղ լավագույն ջանք 2003թ» զորավարժությունները: Այս օրերին, ՆԱՏՕ-ի անդամ 8 եւ գործընկեր 11 պետություններից Երեւան ժամանած 400 զինվորներ, ուսումնական վարժանքներ են անցկացնում Վ. Սարգսյանի անվան ռազմական ինստիտուտի տարածքում:

ARMENPRESS

Ի թիվս Կանադայի, Ավստրիայի, Վրաստանի, Մոլդովայի, Իտալիայի եւ այլ երկրների, առաջին անգամ զորավարժություններին մասնակցում է նաեւ ՌԴ զինված ուժերի ստորաբաժանումը:

Հայաստանում տեղակայված ՌԴ զինված ուժերի մարտական ղեկավարման խմբի շտաբի ղեկավար, գնդապետ Ստանիսլավ Շեւչենկոյի խոսքերով, իրենք ընդունել են զորավարժությունների ղեկավարների առաջարկը, որովհետեւ՝ «Զորավարժությունների նպատակը խաղաղարար գործողություններն են եւ ցանկացած ժամանակ կարող են նման գործողություններ իրականացնել ինչպես Հայաստանի, Ռուսաստանի, այնպես էլ՝ այլ երկրների ներկայացուցիչներ»: Գնդապետ Շեւչենկոն տեղեկացրեց, որ զորավարժություններին մասնակցում է Հայաստանում տեղակայված ռուսաստանյան զինված ուժերի 10 հոգուց բաղկացած մոտոհրաձգային ստորաբաժանումը: Նա կարծիք հայտնեց, որ այս զորավարժությունները կբերեն ընդհանուր մոտեցման:

Ի դեպ, զորավարժություններին մասնակցում է նաեւ Թուրքիայի երեք ներկայացուցիչ:

Նշենք, որ զորավարժությունների վաղվա ծրագրով նախատեսված է միջոցառում՝ կապված տարբեր խնդիրների վերաբերյալ հրահանգներ տալու հետ: Դրանք, մասնավորապես առնչվում են պահակային ուղեկցմանը, անցակետերում տարվող աշխատանքներին, պարեկությանը, դիտակահարից պաշտպանվելուն: Հունիսի 20-ին զորավարժություններին հետեւելու հնարավորություն կտրվի նաեւ զանգվածային լրատվամիջոցների ներկայացուցիչներին:

Հայաստանում առաջին անգամ անցկացվող զորավարժությունները կեզրափակվեն հունիսի 27-ին:

ՓԱԽՍՏԱԿԱՆՆԵՐԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՕՐ

Անելիքները շատ են, նույնիսկ 15 տարի անց

2000 թ. ՄԱԿ-ի գլխավոր վեհաժողովի ընդունած որոշման համաձայն, հունիսի 20-ը նշվում է որպես փախստականների միջազգային օր: Այն, թերեւս, առիթ է խոսելու փախստականների հիմնախնդիրների մասին՝ արծարծելու լուծված հարցերը, ուրվագծելու դեռեւս հրատապ մնացող խնդիրների լուծման ճանապարհները:

Թեեւ Ադրբեջանից բռնագաղթված մեր հայրենակիցներն արդեն 15 տարի Հայաստանում են, այսօր էլ ունեն բազմաթիվ չլուծված հիմնախնդիրներ՝ բնակարանային ապահովության, սոցիալական, հոգեբանական եւ այլ, որոնց լուծումն իր ընդհանրության մեջ պետք է ապահովի փախստականներին հասարակության մեջ ինտեգրելու կառավարության որդեգրած քաղաքականությունը:

Փախստականների խնդիրներն ակտիվորեն լուծում էին ստանում հայտնի դեպքերից հետո՝ մինչեւ 1992-93 թթ., այնուհետեւ դրանք սկսեցին դիտվել երկրի ընդհանուր, սոցիալ-տնտեսական խնդիրների համատեքստում: Դրանից բխող հետեւանքներ էին փախստականների մեկուսացումը հասարակությունից, մոռացված լինելը: Քայլեր, անշուշտ, արվում էին նաեւ այդ տարիներին, սակայն գերակշիռ մեծամասնությամբ միջազգային կազմակերպությունների կողմից:

Մի քանի տարի առաջ ստեղծվեց կառավարությանն առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչություն, որը սկսեց զբաղվել նրանց խնդիրներով: Փախստականների խնդիրների լուծումն ապահովվեց օրենսդրական մակարդակով: 1999 թ. ընդունվեց օրենք փախստականների իրավունքների եւ պարտավորությունների մասին: 2000 թ. ընդունված օրենքն ամրագրեց փախստականների արտոնություններից օգտվելու իրավունքը ՀՀ քաղաքացիություն ընդունելու դեպքում: Օրենքը խթանեց քաղաքացիության ընդունումը: Եթե մինչեւ 1999 թ. ՀՀ քաղաքացի էր դարձել 6-7 հազար մարդ, 2000 թ.-ից նրանց թիվն աճեց մինչեւ 63 հազարի: Անցյալ տարի եւս մեկ օրենք ընդունվեց, որը նպաստում էր փախստականների խնդիրների լուծմանը: Նրանց հնարավորություն ընձեռվեց սեփականաշնորհելու միջազգային կազմակերպությունների կողմից իրենց համար կառուցված քոթեջները, զբաղեցրած սենյակները (այս տարիների ընթացքում միջազգային կազմակերպությունները շուրջ 3600 ընտանիքների ապահովել են քոթեջներով եւ բնակարաններով):

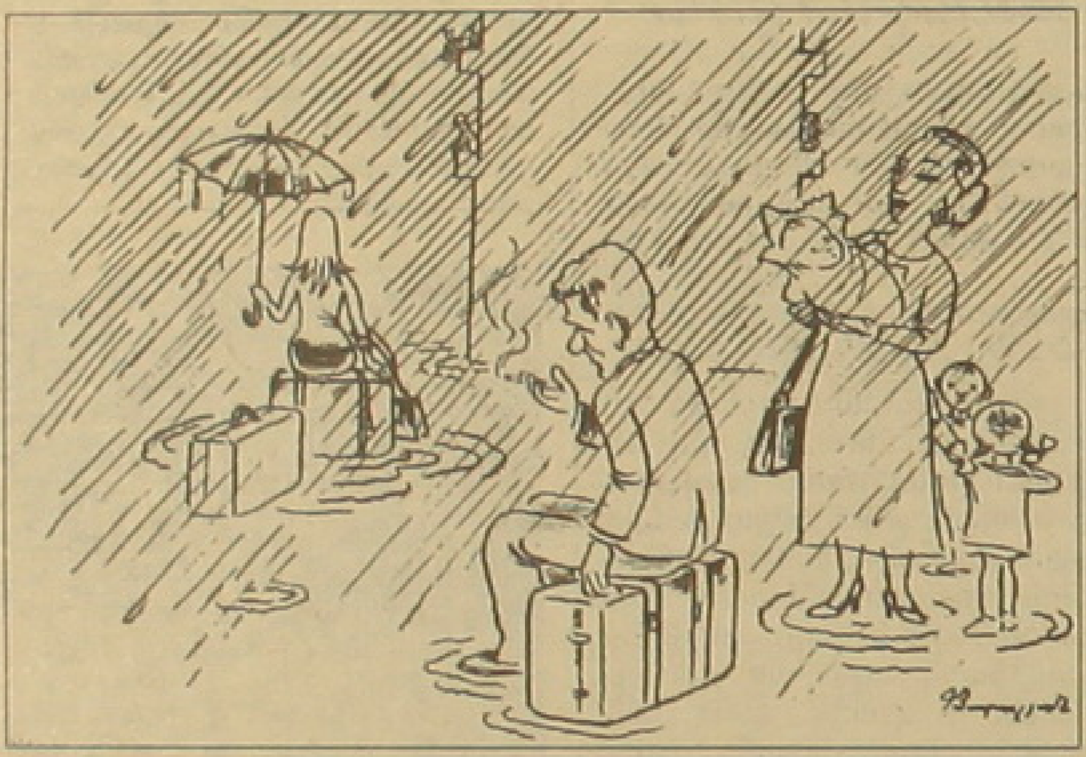

Այդուհանդերձ, փախստականների խնդիրները մնում են հրատապ: Ընդհանուր առմամբ փախստականների կենսամակարդակը 2-4 անգամ ցածր է, քան տեղացիներինը: 12 հազար ընտանիք դեռեւս զուրկ է տարրական կենցաղային պայմաններից, ապրում է ժամանակավոր կացարաններում:

Փախստականի միջազգային օրվան նվիրված երեկ եւ այսօր բազմաթիվ միջոցառումներ են տեղի ունենում Երեւանում: Արդեն 3 տարի ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով գերագույն հանձնակատարի երեւանյան գրասենյակը եւս նշում է հունիսի 20-ը, այս տարի՝ «երիտասարդ փախստականները կառուցում են ապագա» խորագրով: «Project Harmony» միջազգային կազմակերպության հետ համագործակցելով ՄԱԿ ՓԳՀ-ն ձեռնամուխ է եղել ինտերնետային էջի պատրաստմանը՝ երիտասարդ փախստականների համար ստեղծելով հաղորդակցման եզրեր: Սա երիտասարդ փախստականներին ուղղված ՄԱԿ ՓԳՀ-ի առաջին ծրագիրը չէ: «Արեգ-73» հասարակական կազմակերպության հետ համագործակցելով ինտեգրման բազմաթիվ ծրագրեր են իրականացվել:

Երեկ փախստականների հիմնախնդիրների քննարկում էր կազմակերպել նաեւ Փախստականների հասարակական կազմակերպությունների ֆորումը, ներկա էին շահագրգիռ մարմինների ներկայացուցիչներ: Զրույց եղավ հիմնական սկզբունքային հարցերի շուրջ: Քննարկման արդյունքում լույս կտեսնի ժողովածու, որը կներառի փախստականների խնդիրները:

ՀՀ կառավարությանն առընթեր միգրացիայի եւ փախստականների վարչության պետ Գագիկ Եգանյանը ներկաներին հայտնեց, որ նույն օրը կառավարության հաստատած ծրագիրը ներառում է կետեր, որոնք փախստականների բնակարանային խնդրի կոնկրետ լուծում են ապահովում: Մասնավորապես, առաջիկա երկուսուկես տարիներին 12 հազար անօթեւան ընտանիքներից շուրջ չորսուկես հազարը՝ ամենակարիքավորները, կապահովվեն բնակարանով:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ՇԻՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Գյումրու Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու մի թեւը փլուզվել է

ԳՅՈՒՄՐԻ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունիսի լույս 19-ի գիշերը փլուզվել է Գյումրի քաղաքի «Կումայրի» արգելանոցային տարածքին մաս կազմող Սբ. Գրիգոր Լուսավորիչ եկեղեցու արեւմտահայաց թեւը:

Եկեղեցին կառուցվել է 19-րդ դարի երկրորդ կեսին եւ հայտնի է «Գողգոց ժամ» անվանումով: Պատմաճարտարապետական մեծ նշանակություն ունեցող այս կառույցը մեծապես տուժել էր 1926 թ. երկրաշարժից, իսկ 1988-ի աղետից հետո դարձել էր խիստ վթարային: Հաջորդած տարիներին եկեղեցու վերականգնման աշխատանքներ՝ հիմնանորոգում կամ ամրացում չեն կատարվել:

Ըստ Գյումրու քաղաքապետարանի քաղաքաշինության բաժնի պետ Հրայր Կարապետյանի, արտակարգ իրավիճակների եւ քաղաքաշինության վարչությունը դեպքի վայրում սահմանել է հերթապահություն: Հուշարձանների պահպանության հանրապետական վարչությունը եւ Մայր աթոռը դեպքի մասին արդեն տեղեկացվել են: Գյումրու քաղաքապետը գրությամբ դիմել է Շիրակի մարզպետին՝ համատեղ ձեռնարկել միջոցառումներ եկեղեցու հետագա փլուզումը կանխելու, շենքի կանգուն հատվածը պահպանելու ուղղությամբ: Սպասվում են մասնագետներ հուշարձանների պահպանության վարչությունից եւ Մայր աթոռից, որոնց կողմից համապատասխան եզրակացություն կազմելուց հետո հայտնի կդառնա եկեղեցու հետագա ճակատագիրը:

Կալինինգրադում կառուցվելու են հայկական եկեղեցի, թանգարան, կիրակնօրյա դպրոց

ԵՐԵՎԱՆ, 19 ՀՈՒՆԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Այս տարի սեպտեմբերին Կալինինգրադ քաղաքում կբացվի հայկական կիրակնօրյա դպրոց: Բացի այդ, քաղաքի մի հատվածում համայնքը գնել է 1,5 հեկտար հողատարածք, ուր նախատեսում է կառուցել եկեղեցի, թանգարան բաց երկնքի տակ, զանգակատուն, հայկական կիրակնօրյա դպրոց, մշակութային դահլիճ, երեք բնակարան հոգեւորականների, մեկ կացարան՝ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի համար եւ մարդասիրական ճաշարան, որտեղից անվճար սնունդ կտրվի բոլոր կարիքավորներին: Ինչպես հայտնեց Կալինինգրադի մարզի հայ համայնքի ներկայացուցիչ Ռուդոլֆ Ալեքսանյանը, ամբողջ կառույցի նախագծային աշխատանքներն արդեն ավարտվում են: Առաջինը նախատեսված է կառուցել եկեղեցին:

Ալեքսանյանը նշեց, որ մարզի հայ համայնքը ձեւավորվել է 1992 թվականին, համայնքի մեծ մասը կազմում են Ղարաբաղի Շահումյանի շրջանից եւ Բաքվից եկած հայերը: Սակայն 60 հազար հայ բնակչություն ունեցող մարզում կա ընդամենը հայկական մեկ խաչքար, որը տեղադրվել է երկու տարի առաջ: Ի դեպ, Հայաստանի պատմության մեջ առաջին անգամ խաչքարի վրա փորագրվել է ծայ, որն էլ համարվում է Կալինինգրադի հայերի խորհրդանիշը:

Հանրապետության հրապարակը կզարդարի քարե գորգը

ԵՐԵՎԱՆ, 18 ՀՈՒՆԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Հանրապետության հրապարակում վերականգնողական աշխատանքները կավարտվեն սեպտեմբերի վերջին: Այդ մասին տեղեկացրեց «Երեւանշին» բաժնետիրական ընկերության գործադիր տնօրեն Վազգեն Պողոսյանը, նշելով, որ հրապարակի վերանորոգման համար նախատեսված է 1մլն 600 հազար դոլար:

Նրա խոսքերով, մեծածավալ աշխատանք է կատարվել հատկապես կապված տարածքի երեսապատման եւ ասֆալտապատման հետ: Բացի այդ, 14 մ-ով լայնացվել են ՀՀ արտգործնախարարության շենքին եւ «Արմենիա» հյուրանոցին հարող մայթերը՝ անցորդների համար հարմարավետություն ստեղծելու նպատակով: Նույն չափով առաջ է բերվել նաեւ շատրվանների դիմացի հարթակը: Իսկ հրապարակի կենտրոնում, որտեղ մշտապես տեղադրված է եղել Նոր տարվա տոնածառը, նախատեսված է ստեղծել 110 մ երկարությամբ եւ 37 մ լայնությամբ քարե գորգ՝ հայկական բազմերանգ քարերով՝ բազալտ, տրավերտին, սեւ եւ կարմիր գրանիտներ, ինչպես նաեւ արցախյան «հարավի գրանիտ» կոչվող երկու տեսակներ: Պակասեցվել են ավտոմեքենաների կայանատեղերը, նախկին 10-ից պահպանվել է 3-ը: Վերանորոգվել են հրապարակը սպասարկող ջրի խողովակները, մեկուսացվել են ընդերքից բարձրացող «թափառող ջրերը»: Ինչ վերաբերում է շատրվաններին, ապա դրանք կմնան անփոփոխ:

Անդրադառնալով հրապարակի կանաչապատման հարցին, Վ. Պողոսյանն ասաց, որ դրան կանդրադառնան հիմնական վերականգնողական աշխատանքներից հետո:

Կոալիցիան կպաշտպանի կոալիցիոն կառավարության ծրագիրը

Սկիզբը՝ էջ 1

Այս ոլորտի կտրվածքով ծրագրում չի ընդգրկվել ՀՅԴ-ի առաջարկը՝ ստեղծել հակակոռուպցիոն մարմին՝ անկախ կառավարությունից եւ հաշվետու հանրապետության նախագահին ու խորհրդարանին: Հանրապետականները համոզված են, որ նման մարմին ստեղծելով խնդիրը հնարավոր չէ լուծել: Ծրագրում նրանք ներդրել են իրենց առաջարկը, կոռուպցիայի դեմ պայքարում համատեղել բոլոր գերատեսչությունների ջանքերը: Կներդրվի պատասխանատու մարմինների եւ դրանց պատասխանատու պաշտոնատար անձանց հաշվետվության նոր համակարգ:

Տնտեսական ոլորտում նախատեսվում է ապահովել ՀՆԱ-ի տարեկան 6-8 տոկոս իրական աճ, սղաճի պահպանում տարեկան 3 տոկոսը չգերազանցող միջակայքում, արտահանման տարեկան ծավալների առնվազն 10 տոկոս աճ, պետության ֆինանսական ռեսուրսների հավաքման աստիճանի բարձրացում՝ տարեկան ՀՆԱ-ի 0,3-0,4 տոկոսային կետի չափով: Այս ոլորտի ծրագրային դրույթների շուրջ կոալիցիոն կուսակցությունների մոտեցումներում տարբերություններ չեն եղել: Վարչապետը պարզաբանեց, որ բանակցությունների ժամանակ տարբեր կարծիքներ են հնչել ներկայացված թվերի կապակցությամբ: Սակայն հանրապետականները, ելնելով գործադիր իշխանության ոլորտում իրական գործունեության արդյունքներից, պնդել են այն թվերի կապակցությամբ, որոնք վերջնական հաշվով ամրագրվել են ծրագրում:

Տնտեսական ոլորտում ներկայացված սպասվող արդյունքներն ունենալու են սոցիալական ուղղվածություն: Այսինքն՝ ակնկալվող աճն ուղղվելու է սոցիալական ոլորտի բարեփոխումներին: Դա է պատճառը, որ ծրագիրն ընդգծված սոցիալական ուղղվածություն ունի: Չնայած այս տարվա բյուջեն եւս այդպիսի ուղղվածություն ունի, սակայն ՀՅԴ խմբակցության անդամ, ԱԺ փոխնախագահ Վահան Հովհաննիսյանն այն կարծիքը հայտնեց, թե ծրագրային այս ուղղվածության հիմքում ընկած են ՀՅԴ գործունեությունն ու առաջարկները: Այնուամենայնիվ, այս ոլորտում ակնկալվում են հետեւյալ բարեփոխումները. աղքատության մակարդակի զգալի կրճատում՝ մինչեւ 35 տոկոսը չգերազանցող մակարդակի ապահովման սահմաններում, ծայրահեղ աղքատների թվաքանակի կրճատում մինչեւ 12,5 տոկոսը չգերազանցող մակարդակ: Նախատեսվում է 2007 թ. միջին կենսաթոշակը մեկ շնչի համար հասցնել աղքատության պարենային գծին, միջին ընտանեկան նպաստը՝ մինչեւ մեկ շնչի համար աղքատության գիծը, ընտանեկան նպաստների ֆինանսավորման աճ՝ մինչեւ ՀՆԱ-ի 1,3 տոկոսը, առողջապահության ոլորտում՝ պետական ծախսերի ֆինանսավորման աճ մինչեւ ՀՆԱ-ի 2 տոկոսը, ուսուցիչների վարձատրության ամենամյա աճի ապահովում՝ մինչեւ 2007 թ. աշխատավարձը 60 հազար դրամի հասցնելու պայմանով:

Ներկայացված ծրագրում, սակայն, նշված չէ այս բարեփոխումների նյութական, ֆինանսական աղբյուրների ապահովումը: Այդուհանդերձ, պատգամավորները միանշանակ դրական էին գնահատում ծրագիրը՝ համարելով իրատեսական: Ծրագրի գովազդման հարցում, բնականաբար, ակտիվ էին հատկապես հանրապետականները: Վարչապետին ուղղված 10 հարցերից 2-ն էին միայն կոալիցիոն ուժերից: ՀՅԴ-ն ընդհանրապես հարցեր չուներ: Փոխարենը ակտիվ էր ՄԱԿ-ը, որը 4-5 հարց ուղղեց՝ որոշակիորեն ուրվագծելով իշխանության հանդեպ իր վերաբերմունքը: Դատելով ՄԱԿ-ի կեցվածքից՝ նա պատրաստվում է միջանկյալ դիրք ընդունել իշխանության եւ ընդդիմության միջեւ: Թերեւս վերջինիս գործառույթները սկզբունքորեն կստանձնի երեկվա միակ ընդդիմադիր պատգամավորը՝ Մանուկ Գասպարյանը: Վերջինս համամիտ չէ ԱՄ-ի եւ «Արդարություն» դաշինքի պատգամավորությանը՝ չմասնակցել ԱԺ նիստերին: Գասպարյանն, իր խոսքերով, չի հասկանում՝ նրանք չեն գալիս խորհրդարան եւ հարցեր ուղղում կառավարությանն այն դեպքում, երբ ժողովուրդն է նրանց պատվիրակել խորհրդարան: Մ. Գասպարյանի գնահատմամբ, ընդդիմությունը խառնված է, միայն չի հասկանում՝ ումի՞ց եւ ինչո՞ւ:

Ինչեւէ, վարչապետը նիստից հետո լրագրողներին ասաց, թե, դատելով ծրագրի քննարկման ընթացքից, իրենց վստահության առումով բարդություններ չեն ծագի: Վարչապետը չի սխալվում: Որովհետեւ այսպիսի խորհրդարանում հնարավոր է 99,9 տոկոս դրական արդյունք, ինչպես կար կոմունիստական իշխանության տարիներին: Կեցցե՜ խորհրդարանը...

Ի դեպ, քվեարկություն չկայացավ: Ըստ սահմանադրության, եթե մեկ օրվա ընթացքում կառավարության անվստահության նախաձեռնություն խորհրդարանում չձեռնարկվի, գործադիրի ծրագիրը համարվում է ընդունված:

ԳՈՌ ԱԲՐԱՀԱՄՅԱՆ

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայութիւն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային ցանցով «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ԱԶԳ

Ընթացիկ

«Կարագին ոչ յուրահատուկ համ եւ հոտ, սերուցքին բնորոշ համի բացակայություն, առկա է կողմնակի համ ու հոտ», սա ՀՀ փորձագիտական կենտրոնի կողմից Սպառողների միության պատվերով իրականացված «Մարիաննա» կարագի հետազոտության եզրահանգումներից է: Այսպես ասած՝ զգայաբանական ցուցանիշները խոնավության, յուղայնության, խառնուրդների առկայության վերաբերյալ նույնպես չեն համապատասխանում նորմատիվ փաստաթղթերի (ՆՓ, գոստ 37-91) պահանջներին: Ըստ ՆՓ-ի, կարագի մեջ խոնավության պարունակությունը չպետք է ավելի լինի 16 տոկոսից, «Մարիաննայում» 25,1 տոկոս է: Յուղայնության զանգվածային մասը 82 տոկոսից պակաս չպետք է լինի, «Մարիաննայի» կազմում 73,5 տոկոս է: Ստացվում են որակական խիստ անցանկալի ցուցանիշներ՝ բարձր խոնավություն եւ ցածր յուղայնություն: Չսխալվելու եւ թյուրիմացություններից զերծ մնալու համար Սպառողների միությունը կաթնամթերքի տեսականու նմուշները (ոչ միայն այս ֆիրմայի) հետազոտության է ներկայացրել միանգամից մի քանի փորձագիտական լաբորատորիաների, նաեւ «Էրթեսթ»-ին ու Առողջապահության ազգային ինստիտուտին:

Սպառողների միության նախագահ Արմեն Սաղաթելյանի հավաստմամբ, կաթնամթերքի տեսականին փորձաքննության է ներկայացվել պատահական ընտրությամբ, հաշվի առնելով սպառողների բազմաթիվ ահազանգերը: Աննպաստ հետեւություններ են արվել նաեւ այլ ֆիրմաների վերաբերյալ:

Առողջապահության ազգային ինստիտուտում հետազոտվել են «Զոհրաբյանի Տիգրան Մեծ» եւ «Ագրոպարսարկում» ձեռնարկություններում արտադրված պաստերիզացված կաթի նմուշները: Ըստ եզրակացության, այդ նմուշները եւս զգայաբանական ցուցանիշներով չեն համապատասխանում ՆՓ պահանջներին:

Իբրեւ համընդհանուր օրինախախտում, որ ուղղված է սպառողի շահերի շրջանցմանը, պիտակները կազմվել են ՆՓ-ով պահանջվող այս կամ այն մակնշումների բացակայությամբ: «Աշտարակ կաթ» ՓԲԸ-ի եւ «Զանախ» ՍՊԸ-ի արտադրած թթվասերների պիտակների վրա բացակայում է արտադրության տարեթիվը, «Ջոնսոն» ՍՊԸ-ի թթվասերի պիտակի վրա՝ նաեւ գծային ծածկագիրը: Արտադրության տարեթվի, գծային ծածկագրի, նաեւ սննդային արժեքի վերաբերյալ տվյալները չկան «Հրաշք կարագի» պիտակի վրա: Վերջինիս վերաբերյալ ՀՀ փորձագիտական կենտրոնի եզրակացության մեջ նաեւ նշվում է՝ փաթեթի մեջ առկա է սպիտակադեղնավուն, կարագին ոչ բնորոշ հոտով զանգված: «Գոսագրոպրոմ ՍՍՍՌ» ձեռնարկության արտադրած կաթի վերաբերյալ նույն լաբորատորիան գրում է. «Ապրանքատեսակի մակնշումները ոչ մի կետով չեն համապատասխանում ՀՀ «Սննդամթերքի անվտանգության մասին» օրենքի պահանջներին»: Ի լրումն սրա ավելացվում է. «Փաթեթում առկա է սպիտակ գույնի, կաթին ոչ բնորոշ թթվածության հոտով հեղուկ զանգված»:

Կաթնամթերքի շուկայում խիստ բազմազան արտադրանք են ներկայացնում տասնյակ ձեռնարկություններ: Դժվար է ճիշտ կողմնորոշվել ու անվրեպ գտնել որակյալ ապրանք առաջարկողին: Հեռուստատեսային շռայլ գովազդն էլ մյուս կողմից է թյուրիմացության մեջ գցում... Գրագետ սպառողի համար առաջին կողմնորոշիչը նախ պիտի լինի պիտակը՝ ձեռնարկության անվանումով, արտադրության ու պիտանելիության ժամկետներով: Այդ տվյալներից մեկնումեկի բացակայությունն արդեն իսկ կասկածի տեղիք է տալիս, որ արտադրողը գնորդի շահերին անհարիր ինչ-որ բան է փորձում քողարկել: Անշուշտ, գնորդի առողջությանը սպառնացող ինչ-որ իրողություն: Եվ քանի դեռ պետական վերահսկողական կառույցները չեն կարողանում կամ չեն ցանկանում պաշտպանել նրա շահերը, իր միակ պաշտպանն իր ակտիվությունը պիտի լինի: Ի դեպ, չվախենալով ֆինանս վճարելու հեռանկարից, նա նույնիսկ կարող է կասկածելի արտադրանքը փորձաքննության ներկայացնել որեւէ լաբորատորիայում: Սպառողների միությունը պատրաստակամություն է հայտնում հոգալու նման ծախսերը:

Կաթնամթերքի շուկայի հետազոտության մի քանի արդյունքների մասին

Միությունը սննդային փորձաքննության է ներկայացրել նաեւ «Դերեւուշկա» կարագը, որը կասկածելի ծագում ունի. պիտակի վրա չկա ո՛չ արտադրության ու արտադրողի, ո՛չ պիտանելիության ու սննդային արժեքի վերաբերյալ որեւէ տվյալ: Ըստ նկարագրության, այն եւս կարագին ոչ բնորոշ հոտով յուղանման զանգված է եւ «սպառման համար ոչ պիտանի սննդամթերք է»:

Ի դեպ, փորձաքննությունը մերժելի իրողություններ է արձանագրում կաթնամթերք արտադրող ոչ բոլոր ձեռնարկությունների համար: Valio ֆիրմայի եւ «Աշտարակ կաթի» կաթնամթերքի որակական հատկանիշները համապատասխանում են պահանջվող չափանիշներին: Ըստ Առողջապահության ազգային ինստիտուտի, «Աշտարակ կաթի» (նաեւ «Ալբատրոսռուի» կաթնամթերքում յուղայնության տոկոսը նույնիսկ գերազանցում է սահմանված նորման՝ 13-ի փոխարեն 16 տոկոս: Թեեւ այս ցուցանիշը եւս որպես շեղում է դիտարկվում:

Հայտնի է, որ կաթնամթերքի արտադրության ոլորտում ամուր դիրքեր գրավող հիշատակված ֆիրմաներից մի քանիսի տերերին հաջողվեց տեղեր գրավել նորընտիր ԱԺ-ում: Բարձրագույն ատյանում օրենսդիր գործունեություն ձեռնարկելուց առաջ թերեւս հարկ էր սեփական տնտեսությունը կարգի բերել՝ գործող օրենքների պահանջներին համապատասխան: Ոչ թե առաջարկել սպառողին, որ իր ընտրողն է եղել, որակական ու համային ցածր հատկանիշներով, պիտակավորման կիսատ-պռատ տվյալներով կամ բոլորովին անհասցե արտադրանք:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

«Թարմ» անժամկետ պաղպաղակներ

Վտանգավոր՝ կյանքի համար

Մեր շուկան լի է բազմաթիվ ապրանքներով, որոնք խանութներում ու փողոցներում հայտնվում են եւ սպառվում՝ առանց որեւէ ժամկետ նշված լինելու:

Այդպիսի մի ապրանք էլ պաղպաղակն է: Ամենուր հսկայական տեսականիով, բազմաթիվ համերով ու շահումներով պաղպաղակ են վաճառում: Բայց այդ առատության մեջ եւ ոչ մի ընկերության արտադրած ու ոչ մի տեսակի պաղպաղակի փաթեթավորման վրա չի նշվում արտադրության ժամկետը:

Իհարկե, դեռ երեւի պետք է շնորհակալ լինել, որ պաղպաղակի ինչ-ինչ տեսակների դեպքում հնարավոր է պարզել օգտագործման ժամկետը: Բայց եթե հաշվի առնենք, որ մեզանում սննդամթերքը հնարավոր է «պահպանել» ցանկացած պայմաններում, ապա հիշատակված ժամկետն այնքան էլ համոզիչ չի թվա:

Պաղպաղակները երբեմն պահվում են նաեւ հոսանքազրկված սառցարաններում՝ ըստ այդմ թունավորումից զերծ մնալու ոչ մի երաշխիք չթողնելով սպառողին:

Եվ պաղպաղակի օրինակը չնշված արտադրության ժամկետով միակը չէ: Արտադրման ժամկետը բացակայում է նաեւ այլ ապրանքատեսակների դեպքում: Բայց, չգիտես ինչու, դրանց գերակշիռ մասը բաժին է ընկնում հենց կաթնամթերքներին:

Թերեւս նման վերաբերմունքը կամ մոտեցումը կարելի է բացատրել նրանով, որ շոգ ամիսներին այնքան էլ ձեռնտու չէ հենց կաթնամթերքների վրա նշել արտադրության ժամկետը: Հատկապես հարմար է կաթնամթերքների «անժամկետությունն» այն հիմնավորմամբ, որ դրանք կարող են շատ շուտ վերածվել ոչ պիտանի ապրանքի:

Այդ դեպքում ո՞վ կմտածի սպառողի շահերի մասին, առավել եւս երբ հարցը վերաբերում է առողջությանը: Պարզ է, որ արտադրողն ավելի շուտ կմտածի իր արտադրանքն իրացնելու մասին եւ ոչ թե սպառողական խնդիրների: Այս առումով էլ հարմար է շուտ փչացող ապրանքի վրա ժամկետ չնշելը:

Կան շատ կազմակերպություններ ու հաստատություններ, որոնք զբաղվում են սպառողների շահերի պաշտպանությամբ: Բայց դրանք, ըստ էության, այնքան էլ չեն տարբերվում արտադրողներից այն իմաստով, որ ավելի շուտ պատրաստ են արձագանքել ինչ-որ աղմուկ հանած թեմաների: Իսկ խիստ առօրեական հարցերով ոչ մեկն էլ չի հետաքրքրվում: Ա. Հ.

ԺԱՄԱՆԱԿԱԿԻՑ ԼՐԱՏՎԱԿԱՆ ԴՊՐՈՑ

Փաստերի վրա հիմնված լրագրություն եւ էթիկայի կանոնների պահպանում

Թբիլիսիի ժուռնալիստիկայի կովկասյան դպրոցում 2004 թ. ուսանում կսովորեն հայաստանցի 5 լրագրողներ

Օգոստոսի 1-ից սեպտեմբերի 1-ը ժուռնալիստիկայի կովկասյան դպրոցի երիտասարդ լրագրողները մեկ ամսով գործնական մասնագիտացման դասընթացներ կանցնեն Մոսկվայում, Անկարայում, Բաքվում, Թբիլիսիում:

Բաքվի «Էխո» օրաթերթի լուրերի բաժնի պատասխանատու Սամեդ Բագիրովը եւ Թբիլիսիի «Իմեդի» ռադիոկայանի թղթակից Մարիամ Սլովինսկին որոշել են մեկնել Մոսկվա, Եկատերինա Կադագիշվիլին որոշել է մնալ Թբիլիսիում եւ մասնագիտացման դասընթացներն անցնել վրացական «Իմեդի» հեռուստաընկերությունում, իսկ BBC-ի ադրբեջանական հաղորդումների թղթակից Իլգար Խուդիեւը հավանաբար կմեկնի Անկարա՝ TRT հեռուստաընկերություն:

Թբիլիսիում գործող ժուռնալիստիկայի կովկասյան դպրոցը 2002 թ. աշնանը տվել է առաջին ուսանողներին, այս տարի եւս 22 երիտասարդ լրագրողներ՝ Վրաստանից, Ադրբեջանից եւ Հայաստանից, 11-ամսյա դասընթացների ավարտին կստանան բակալավրի կամ մագիստրոսի աստիճան:

Դպրոցի ամենաերիտասարդ լրագրող Սալոմե Ջաշին ասում է, որ իր երկրում՝ Վրաստանում, լրագրությունը նման է ամենաթողության, լրագրողները չեն հետեւում էթիկայի կանոններին: Փաստերը շարադրելու փոխարեն վրաց լրագրողները նախընտրում են իրենց սուբյեկտիվ կարծիքը ներկայացնել:

«Հուսով եմ, որ այս դպրոցն ինձ կտա բավարար կրթություն՝ դառնալու պրոֆեսիոնալ լրագրող», ասում է «Սիվիլ Ջորջիա» էլեկտրոնային թերթի 21-ամյա նախկին թղթակից Ջաշին:

Աշնանը մրցութային կարգով Հայաստանից 5 երիտասարդ լրագրողներ են ընտրվելու այս դպրոցում (լրիվ անվանումը՝ ժուռնալիստիկայի եւ մամլո մենեջմենթի կովկասյան դպրոց) ուսանելու համար, եւ 5 ադրբեջանցի ու 10 վրացի հաջողակ դիմորդների հետ կազմելու են 2004 թ. խումբը:

Արեւմտյան չափանիշներով ուսուցումն այս դպրոցում իր տեսակի մեջ առաջինն է Անդրկովկասում: Դպրոցը մաս է կազմում 1994 թ. հիմնադրված Վրաստանի հասարակական գործերի ինստիտուտի եւ համագործակցում է Վաշինգտոնի լրագրողների միջազգային կենտրոնի հետ: Ծրագիրը ֆինանսավորում են ԱՄՆ պետքարտուղարությունը, Բաց հասարակության ինստիտուտը, Վրաստանում Ֆրանսիայի դեսպանատունը:

«Այս դպրոցը միակն է Կովկասում, որտեղ դասընթացը համապատասխանում է ամերիկյան չափանիշներին, դասախոսները հիմնականում ամերիկացի պրոֆեսիոնալ լրագրողներ են: Դպրոցում լրագրողներից յուրաքանչյուրն ունի իր համակարգիչը ինտերնետ կապով», ասում է դպրոցի ակադեմիական տնօրեն Մարջի Ֆրենին:

Ժուռնալիստիկայի կովկասյան դպրոցում ուսանել ցանկացող լրագրողները կամ բարձրագույն կրթությամբ ուսանողները, ովքեր ցանկություն ունեն ստանալ լրագրողի մասնագիտություն, առաջին հերթին պետք է ունենան անգլերենի բավարար իմացություն: Դասընթացներն ամբողջությամբ անգլերեն են:

11-ամյա ուսումնական ծրագրով ուսանողներն ուսումնասիրում են մեկ տասնյակից ավելի առարկաներ՝ ժուռնալիստիկայի սկզբունքներ, ժուռնալիստական վարպետություն, էթիկա, տեղեկատվական տեխնոլոգիաներ, հեռուստալրագրություն, ռադիոլրագրություն, մամլո կառավարում:

«Մեր դպրոցն ուսանողներին խոստանում է լրագրության ոլորտում հիմնարար գիտելիքներ եւ բարձրակարգ վարպետություն: Դպրոցն ավարտած լրագրողներին մենք աշխատանքի երաշխիք չենք տալիս, բայց օժանդակում ենք այն ուսանողներին, ովքեր աշխատանք են փնտրում: 2002 թ. 21 ուսանողներից 18-ն այսօր աշխատում են կովկասյան երեք հանրապետությունների առաջատար լրատվամիջոցներում», ասում է Ֆրենին:

Ուսումնառության ընթացքում դպրոցի լրագրողները հրատարակում են անգլերեն ամսաթերթ՝ «Brosse Street Journal», պատրաստում ռադիո եւ հեռուստատեսային ռեպորտաժներ:

2002 թ. ուսումնական տարում դպրոցը Հայաստանից լրագրող չէր ընդգրկել, այս տարի դպրոցում սովորում է մեկ հայ լրագրող: 2004 թ. Հայաստանին եւ Ադրբեջանին հատկացվել է 5-ական տեղ, Վրաստանին՝ 10:

Ուսումնառության ընթացքում հայ լրագրողները կապահովվեն բնակարանով եւ կստանան թոշակ:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ,
Թբիլիսի-Երեւան

Բաց նամակ Գեղարքունիքի մարզի դատախազ պրն Ա. Մարգարյանին

Պրն դատախազ, փաստ է, որ Գեղարքունիքի մարզի դատարանում կան հովսեփսարգսյաններ ու վարդանավետիսյաններ, ովքեր դատախազության անունն ու լծակներն օգտագործելով, անհիմն քրեական գործ են հարուցում, անմեղ մարդուն հանցագործի պիտակ կպցնում, հետախուզում հայտարարում ու կալանավորում, ավելի քան 4 ամիս ազատազրկման մեջ պահում, անձի՝ ՀՀ սահմանադրությամբ երաշխավորված իրավունքները ոտնահարում:

Ակնհայտ է, որ նույն հովսեփսարգսյաններն ու վարդանավետիսյաններն ավելի քան 8 ամիս նախաքննություն են իրականացրել, 5 հատոր նյութեր են նախապատրաստել, սակայն պատվերը լավ չեն կատարել ու հիմնավորված մեղադրանք չեն կարողացել ստեղծել:

Համոզված եմ, որ Գեղարքունիքի մարզի դատախազությունում չի գտնվելու այն մեղադրողը, որ կկարողանա վերոնշյալ շինծու եւ կեղծ մեղադրանքը դատարանում հիմնավորել: Որպեսզի դուք եւս համոզվեք դրանում, առաջարկում եմ հանձնարարել, որ քրեական գործի նյութերի հիման վրա ձեզ զեկուցեն եւ գոնե հիմնավորեն մեղադրանքի հիմք հանդիսացող «ապացույցը», այն է՝ 2001 թ. հուլիսի 2-ի դրությամբ «տուժողը» ԴԱՀԿ Գեղարքունիքի մարզային ստորաբաժանումում ալրաղացի վաճառքի 13 հազար դոլար գինը մուծել է:

Համոզված եմ, որ ձեր հանձնարարությունը ոչ ոք չի կատարելու, որովհետեւ այդ նույն նյութերի հիման վրա ես արդեն հակառակն եմ ապացուցել:

Նաեւ առաջարկում եմ Ձեզ, որ ինքներդ նախաձեռնություն ցուցաբերեք, անհիմն հարուցված քրեական գործը դատարանից վերցնեք ու իրական մեղավորներին քրեական պատասխանատվության ենթարկեք: Չէ՞ որ եթե ոչ այսօր կամ վաղը, ապա մյուս օրն այս նույն գործով մեղադրյալի աթոռին հաստատ ես չեմ նստած լինելու:

ՀԱԿՈԲ ԾԱՌՈՅԱՆ

Մտածենք միասին

Հարուածը սփիւռքի դէմ եղաւ

Ռամկավար Ազատական կուսակցութիւնը դուրս ձգուեցաւ Հայաստանի խորհրդարանէն։

Դուրս ձգուեցաւ, հակառակ վերջին ամիսներուն արձանագրուած անոր անդամակցութեան հսկայական յաւելումին։

Դուրս ձգուեցաւ, հակառակ որ տասնեակ տարիներ առաջ կարգ մը գաղութներու մէջ իբրեւ «հարուստներու կուսակցութիւն» յորջորջուած մեր կազմակերպութիւնը այսօր հայրենիքի մէջ իբրեւ «մտաւորականներու կուսակցութիւն» կը ճանչցուի եւ կը գնահատուի բարոյականի տէր հայերու կողմէ։

Դուրս ձգուեցաւ, հակառակ որ ամէն հայ- (հայրենիքի մէջ թէ արտասահման) արդարօրէն կ'ակնկալէր որ անիկա անպայման գոնէ խորհրդանշական ներկայութիւն մը ունենար խորհրդարանին մէջ, հինգ տոկոսանոց արգելապատնէշը յաղթահարած ըլլալով։

Եւ մենք, որ ատենուան մը լռութենէ ետք մեր գրիչը վերստին ձեռք կ'առնենք, կոչ ընելու համար է աշխարհատարած ռամկավար ազատականներուն եւ մեր բազմահազար համակիրներուն, որպէսզի մտածենք միասին, վստահ ըլլալով, որ մեզմէ շատե՞ր իր ատենին գիտցան թէ ինչո՞ւ մենք դուրս ձգուեցանք։

Այդ խաղքութեան մասին հոս չէ, որ պիտի գրենք, արդէն գրուեցաւ։

Այսօր, իբրեւ կուսակցական՝ վաս արարք չենք գործած, որ ամօթ զգանք։ Մեր ուշադրութիւնը բնականաբար իսկ աշխուժօրէն կը կեդրոնանայ Հայաստանի այն անձերուն վրայ (ղեկավար թէ պաշտօնեայ), որոնք հայավնաս ճնշումներու ենթարկուելով, խախտումներէ ախորժելով, զեղծելով ու խարդախելով, կաշառելով ու ինքզինքնին ծախելով, ոչ միայն մեզ, այլեւ բոլոր իրենցմէ չեղողները ակնառու չափով հեռու պահեցին երկրին գերագոյն օրէնսդիր մարմինէն։

Այդ մարդիկն են, որ ամօթ զգալու են։ Շատ հաւանաբար չեն զգար սակայն։ Մենք իբրեւ հայ, ամօթ կը զգանք իրենց տեղ եւ իրենց համար…

Կը հասկնանք, որ համայնավարութենէ ռամկավարութիւն գործընթացը յաջողութեամբ պսակուելու համար անխուսափելիօրէն ժամանակի կը կարօտի եւ մինչեւ որ յաջողի, ան կը բախի հազարումէկ դժուարութիւններու եւ խոչընդոտներու. այսուհանդերձ, այդ բոլորը ազնիւ հայուն համար պատճառ ըլլալու չեն անարդարութիւններու տեղի տալու եւ կամ անոնց հանդուրժելու համար։

Ամէն անգամ մեր կրած յուսախաբութիւնն ու դառնութիւնը պէտք չէ ամէն անգամ փարատել ջանանք, որովհետեւ մեր չափազանցեալ եւ էապէս անժամանակ բարեացակամութենէն օգտուողները կ'ըլլան միմիայն անոնք, որոնք արդարութեան ճանապարհէն վաղուց շեղած՝ իրենց անորակելի արարքները կը գործեն։

Կասկած չկայ, որ սփիւռքը, որուն իսկական ոյժն ու հմայքը զորս մենք եւ մեզի պէս շատեր լաւագոյնս ճանչցանք Հայաստանի անկախացումէն ետք միայն,- եւ կը հասկնա՞ք թէ ինչո՞ւ այդ սփիւռքը ճշմարտութիւնները տեսնելու եւ առ այդ ինքնաբերաբար դիրքաւորուելու բնածին կարողութիւնն ունի։

Ոչ ոք կրնար ենթադրել, թէ սփիւռքահայերուն հայրենասիրութիւնը, հակառակ ձուլումի մշտածեւ ու յարաճուն վտանգին, այսքան հզօր կրնար մնացած ըլլալ։ Իսկ եթէ հայրենի կարգ մը ղեկավարներ կը խորհին, թէ աւելին կը սպասուի սփիւռքէն, այդպիսիներ լաւ կ'ըլլայ որ սպասուած այլ չստացուած աւելիին բուն պատճառը փնտռեն նախ իրենց միակողմանի մտածելակերպին եւ հայավնաս գործելակերպին մէջ։

Անշուշտ թէ սփիւռքը աւելին կրնայ տալ. աւելին դիւրաւ կրնայ տալ, եթէ չհարուածուի եւ չստորագնահատուի։ Հոս կ'արժէ յիշել տխուր օրինակը այն սփիւռքահայ գործարանատիրոջ, որ հայրենասիրաբար միլիոններ կը թափէ Հայաստան շինարարական աշխատանքի մը իրականացման վառ տեսիլքով եւ շուտով զոհ կ'երթայ ապաբարոյ մարդոց ընչաքաղցութեան ու կողոպուտին, մտածենք միասին թէ՝ ծանրօրէն խաբուած մարդը ի՞նչ կը զգայ…

Պէտք չէ սփիւռքահայէն պահանջել չափազանցեալ հայրենասիրութիւն, երբ բուն իսկ հայրենիքի մէջ մարդիկ, նոյնիսկ ղեկավարներ, դոյզն չափով իսկ չունին անկէ։

Կասկած չկայ, որ Ռամկավար Ազատական կուսակցութիւնը, որ Արմենական կուսակցութեան իբրեւ շառաւիղ սփիւռքահայ աւանդական կուսակցութիւններէն մէկն է, մեծ գործ կրնար տեսնել հայրենիքին ի նպաստ, մանաւանդ այն պարագային, երբ արժանաւորապէս ներկայացուած ըլլար խորհրդարանին մէջ։ Ի՞նչ է, Հայաստանի մականունաւոր պատգամաւորներուն չա՞փ ալ չկանք…

Վերոյիշեալ հիմնակէտը մի՞թէ չեն գիտեր Հայաստանի ղեկավարները, ներառեալ նախագահը, վարչապետը, պաշտպանութեան նախարարը։ Անշո՜ւշտ, թէ գիտեն։ Եթէ նոյնիսկ չեն գիտեր, Հայաստանի անկախացումէն ետք ուշ կամ կանուխ գիտցան։ Բայց երբ մարդ իր անձնական փառքով, շահերով ու յետին միտքերով տարուած կ'ըլլայ, էականը կը մոռնայ նոյնիսկ։

Կը խորհի՞ք, որ ոմանք խիստ գտնեն մեր գործածած բառերը։ Մենք չենք խորհիր, երբ ամէն օր հայաստանեան մամուլը կը կարդանք ինտերնետի վրայ, հայ թէ օտար թերթերու մէջ։ Չըսուելիքը չմնաց, սխալ ըմբռնուած մամուլի ազատութենէ մը գաղտագողի օգուտ քաղելով։

Մտածենք միասին. հարուածը՝ խորհրդարանէն ապօրինի կերպով մեր դուրս ձգուիլը, թէեւ մեզի՝ դէմ էր, բայց մեզի դէմ չեղաւ։

Հարուածը սփիւռքի՝ դէմ եղաւ։

Դոկտ. ՆՈՒՊԱՐ ՊԵՐՊԵՐԵԱՆ
Բոստոն

Գերմանական ներդրումների համար Հայաստանը փոքր շուկա է

Հայաստանի հետ համագործակցությունը ապագա ունի, ընդգծվեց ԳՀԸ կոնֆերանսում

Ինչպես օրեր առաջ հաղորդել էինք մեր ընթերցողներին, հունիսի 14-ին Մագդեբուրգում կայացավ «Դեմ-հանդիման ճանապարհներ. գերմանա-հայկական կապերն այսօր» Գերմանա-հայկական ընկերության (ԳՀԸ) հրավիրած մեկօրյա կոնֆերանսը, որին ունկնդրած 30 հոգանոց դահլիճին մաս են կազմել Բունդեսթագի կովկասյան պառլամենտական խմբի ղեկավար Բերգները, քաղաքական գործիչներ, բիզնեսի աշխարհի ներկայացուցիչներ։

Հայաստանյան մեր հանրությանը քաջ հայտնի գերմանացի քաղաքական գործիչ Դիտրիխ Շտեռլինգի «Գերմանիան եւ Հայաստանը Գերմանիայի Դաշնային Հանրապետության կովկասյան քաղաքականության կոնտեքստում» զեկուցմանն ունկնդիրներն ականջալուր են եղել մեծ ուշադրությամբ։ Ինչպես կոնֆերանսի մասին մեզ իր տպավորությունները փոխանցեց ԳՀԸ՝ այսօր արդեն նախկին նախագահ դոկտ. Ռաֆֆի Քանդյանը, տարածաշրջանին շատ լավ ծանոթ նախկին պառլամենտականը խոստովանել է, թե ստիպված է վերանայել Հարավային Կովկասի հակամարտությունների առանձին-առանձին լուծելու իր երբեմնի համոզմունքը։ Դոկտ. Շտեռլինգի կարծիքով, հաջողության հասնելու համար հարավկովկասյան խնդիրները պիտի լուծել միասին, հաշվի առնելով նաեւ այն հանգամանքը, որ դրանք պայմանավորված են հյուսիս-հարավ (Ռուսաստան-Իրան) եւ արեւելք-արեւմուտք (ԱՄՆ-Թուրքիա) առկա կշիռներով։ ԱՄՆ-ի արեւելք դիտարկումը պայմանավորված է վերջինիս՝ նավթային կամ քաղաքական այլ դրդապատճառներով պայմանավորված արեւելյան երկրների հանդեպ աճող հետաքրքրությամբ։ Որքան ժամանակ առկա են այդ կշիռները, այնքան դժվարանում է հակամարտությունների լուծումը։ Փորձառու քաղաքագետի հայացքով, Մինսկի խմբի կատարած աշխատանքի արդյունքը գնահատելիս դրական կարելի է համարել խաղաղության պահպանումը։

1952-ին ձեւավորված Բեռլինի գերմանական տնտեսության արեւելյան հանձնաժողովի նորանշանակ ներկայացուցիչ դոկտ. Մարտին Հոֆմանը «Արեւելյան հանձնաժողովը եւ գերմանա-հայկական տնտեսական կապերը» վերնագրյալ իր ելույթում մանրամասնել է, որ 2000, 2001, 2002 թվականների վիճակագրությունը հստակ ցույց է տալիս, թե իրենց տնտեսական հետաքրքրությունների ոլորտում գտնվող երկրների հետ առեւտրական հարաբերություններն աճ են արձանագրում։ Եթե ԱՄՆ-Գերմանիա տնտեսական կապերը 10 տոկոս են կազմում, ապա Ռուսաստանի, Բելառուսի, Ուկրաինայի, Կովկասի եւ Արեւելյան Եվրոպայի երկրների հետ դրանք 12 տոկոս են արձանագրել։ Թվարկված երկրների շարքում ամենամեծ հետաքրքրությունը ներկայացնում է Ռուսաստանը, ամենանվազը կովկասյան երկրների հետ իրականացված առեւտրի ծավալն է՝ 1 տոկոս։ Ըստ բանախոսի տվյալների, Հայաստանի հետ 2002-ին 77 միլիոն եվրոյի ապրանքաշրջանառություն է կատարվել, որ շատ փոքր թիվ է կազմում, Վրաստանի հետ տնտեսական գործընկերությունն ավելի մեծ, իսկ Ադրբեջանի հետ համեմատությունը տասնապատիկ մեծ թիվ է արձանագրում։ Հետաքրքրություն է ներկայացնում նաեւ պրն Հոֆմանի այն ծանուցումը, թե առաջիկայում Ռումինիայի, Բուլղարիայի՝ Եվրամիությանն անդամագրվելու պարագայում Սեւծովյան տարածաշրջանի երկրներին, այդ շարքում նաեւ հարավկովկասյան երկրներին համագործակցության նոր առաջարկներ են սպասում։

Կոնֆերանսի շրջանակներում «Բիզնես ֆորումը որպես գերմանա-հայկական տնտեսական կապերի կատալիզատոր» թեմայով զեկուցեց Բեռլինում ՀՀ դեսպան Կարինե Ղազինյանը։ Հիմնականում կենտրոնանալով 2003-ի նոյեմբեր-2004-ի հունվարին Գերմանիայում նախատեսված բիզնես ֆորումի աշխատանքի կարեւորության ու առկա պայմանավորվածությունների, տիկին դեսպանը խոսել է տարածաշրջանային խնդիրներից, ի մասնավորի շեշտելով պաշտոնական Երեւանի՝ հարեւանների հետ համագործակցության պատրաստակամությունը։

Պարոն Շտեռլինգը ներկայացրել է Էբերտ հիմնադրամի հետազոտության պատկերը, ըստ որի Ադրբեջանում բնակչության միայն 5 տոկոսը, իսկ Հայաստանում 50 տոկոսն է համագործակցությունն առաջնային համարում քաղաքական խնդիրները լուծելուց։ Հայկական կողմի համար համագործակցությունը հզորանալու զենք է, միջոց։ Հզորանալով հայկական կողմն այլեւս հարցի լուծման մասին չի մտահոգվի։ Ադրբեջանի համար համագործակցությունը մերժելը Հայաստանին ճնշելու միակ լծակն է։ Գերմանացի քաղաքական գործչի վերոնշյալ դիտարկմանն արձագանքելով Բեռլինում ՀՀ դեսպանը հանրությանը հիշեցրել է բազմիցս վկայաբերված այն իրողությունը, որ Հայաստանը շրջափակելը, նրա հետ չհամագործակցելը նպատակավրեպ եղավ, քանի որ հայտնի է՝ Հայաստանը տնտեսական աճ արձանագրեց։ Այնուհետեւ անդրադառնալով առաջիկա բիզնես ֆորումին, տիկին Ղազինյանը հայտնել է, թե որոշ հստակ համաձայնությունների սկիզբ է դրվել դեռ ՀՀ նախագահի 2003-ին ԳԴՀ կատարած այցի ժամանակ։ Բիզնես ֆորումի միջոցով Հայաստանը պիտի ցույց տա իր տնտեսական կարողությունները, գործարար շրջանակներին անհրաժեշտ տեղեկություն տրամադրի։

Գերմանական ներդրումների եւ զարգացման կազմակերպության (DEG) տնօրեն Ֆրանց Ֆլոսբախը երկու երկրների տնտեսական համագործակցության 4 ոլորտ է առանձնացրել՝ սննդի արդյունաբերություն, ոսկերչական զարդեր, բարձր տեխնոլոգիաներ, տուրիզմ։ Թվարկված ապրանքատեսակները կարող են մտնել գերմանական շուկա։ Գերմանական ներդրումների համար Հայաստանը շատ փոքր շուկա է, մի երկրում, ուր 50 տոկոսն աղքատության շեմին է, առավել կարեւորվում է առեւտուրը, գործարար շրջանակների կարծիքն է փոխանցել պարոն Ֆլոսբախը։ Կոնֆերանսի մասնակիցներից մեկն ակնարկել է տնտեսության զարգացմանը խոչընդոտող Հայաստանում օրեցօր աճ արձանագրող կոռուպցիայի մասին։ Ի պատասխան Դիտրիխ Շտեռլինգը բարձրաձայնել է, թե այդ երեւույթը ոչ այնքան Հայաստանին, այլեւ տարածաշրջանին բնորոշ է դարձել եւ իր համար բացատրելի է՝ եթե պետությունը չի կարողանում ապահովել պաշտոնատար անձի կենսական պահանջները, նա էլ սեփական ընտանիքը վերապրեցնելու միջոց է ընտրում կոռուպցիոն ճանապարհը։

Ի հակակշիռ դանդաղ ոտքի կանգնող մեր տնտեսության, կոնֆերանսը եզրափակող վերջին երկու բանախոսները ներկայացրել են մշակութային հսկա Հայաստանը։ «Գերմանա-հայկական գիտամշակութային արդի կապերը. իրադրություն եւ առաջադրանք» թեման ներկայացրել է Հալլե-Վիթենբերգի Մարտին Լյութեր համալսարանի պրոֆ. Հերման Գոլցը, ով ղեկավարում է Յոհաննես Լեփսիուսի արխիվը, ինչպես նաեւ տնօրինում Լոյկորեա հիմնադրամի Մեսրոպ հայագիտական ուսումնասիրությունների կենտրոնը։

Մյունխենի Գերթներպլաց թատրոնի դրամատուրգ, մամլո քարտուղար Կոնրադ Քուհնի բանախոսության թեման եղել է «Ժամանակակից հայ երաժշտությունը Գերմանիայում. երգահան Ավետ Տերտերյանը»։ Նա մանրամասն ներկայացրել է կոմպոզիտորի ստեղծագործական տարբեր փուլերը, խոսել երգահանի մեծ ժառանգության, ինչպես նաեւ 2003-ի մարտի 16-ին իրենց թատրոնի նոր բեմադրության՝ Գերմանիայում լուրջ գնահատականների արժանացած Ավետ Տերտերյանի «Երկրաշարժ» օպերայի մասին։ («Ազգում» առիթ ունեցել ենք անդրադառնալու օպերայի աննախադեպ հաջողությանը-Ա.Հ.)։

Մինչեւ երեկո տեւած կոնֆերանսն արձանագրեց, թե Հայաստանի հետ համագործակցությունը ոչ թե անցյալին, այլ ապագային միտված հայացք է, ինչը հստակ ձեւակերպում գտավ Սաքսոնիա-Անհալտ երկրամասի մշակույթի նախարարության պետքարտուղար Վոլֆգանգ Բյոհմի խոսքերով։ Նրա ելույթից պարզ դարձավ նաեւ, որ Գերմանիայում 2003-ին նախատեսված հայ մշակույթի օրերը կանցկացվեն հաջորդ տարի՝ 2004-ին։

Կոնֆերանսին հաջորդող օրը՝ հունիսի 15-ին տեղի ունեցավ Գերմանա-հայկական ընկերության ժողովը։ Ընտրությունների արդյունքում կազմավորվեց նոր վարչություն եւ հայտնի դարձավ նորընտիր նախագահի անունը՝ Յասմինե Դուր-Թրագութ։ «ԳՀԸ հասարակական կազմակերպություն է, եւ լավ է, որ նույն անձերը մեջտեղ չըլլան։ Միության վերանորոգումը ժամանակի անհրաժեշտությունն է, կրնա նոր ուղիներ բանալ», ասաց ընկերության բազմամյա ղեկավար Ռաֆֆի Քանդյանը, ով ի հակակշիռ մեր հայտնած ափսոսանքի, ուրախ է՝ «գրականությունն ու գրական թարգմանությունն ինձի կսպասեն»։ Հուսանք, որ ԳՀԸ նորընտիր կազմը թարմ շունչ հաղորդելով կշարունակի ընկերության՝ Քանդյանի ստեղծած պրոֆեսիոնալ աշխատանքը, Գերմանիայում իր լուրջ ներկայությունն ապահովելով։ Իսկ Ռաֆֆի Քեբաբջյան-Քանդյանի ստեղծագործական «հանգիստը» մենք դեռ առիթ կունենանք «օգտագործելու»՝ մեր գրույցի ձայնագրությունը բոլորին հասու դարձնելով։

ԱՆԱՀԻՏ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ
Գերմանիա

ՄԵԿՆԱԲԱՆԻ ՀԱՅԱՑՔ

Իրաք: Պատերազմը նո՞ր է սկսվում

«Երբ Մ. Նահանգների նախագահ Ջոն Քենեդին սպանվեց 1963 թ. նոյեմբերին, Վիետնամում ամերիկացի զինվորականների զոհերի թիվը մի փոքր ավելի էր 50-ից: Իրաքում պատերազմի «ավարտից» երկու ամիս անց զոհերի քանակի ներկա դրությամբ հաստատ կարելի է ենթադրել, որ մինչեւ հունիսի վերջ այդ թիվը գերազանցվելու է: Մի՞թե սա նշանակում է, որ Իրաքում հակաամերիկյան պարտիզանական պատերազմ է սկսվում, հարց է տալիս լոնդոնաբնակ լրագրող Գուին Դայերը եւ պատասխանում՝ դեռ ոչ: Բայց իրավիճակը լավ բան չի խոստանում»:

Ապա նա բացատրում է, որ սկզբնական օրերին ամերիկացի զինվորները զոհվում էին շարժական տեխնիկայի վթարներից, բայց վերջին շրջանում նրանք սպանվում են դիմադրողական ուժերի կողմից:

Իրաքը կդառնա՞ մի նոր Վիետնամ: Գուցե, բայց հիմնական տարբերությունն այն է, որ ամերիկացիների մահացու դեպքերը տեղի են ունենում այսպես կոչված «սուննի եռանկյունու» շրջանում, որը տարածվում է Բաղդադից դեպի հյուսիս եւ արեւմուտք, որտեղ Հուսեյնի «Բաաս» կուսակցությունը խորն արմատներ ունի: Հայտնի է, որ սուննիները Իրաքի բնակչության ընդամենը 20 տոկոսն են՝ մոտ 5 մլն մարդ: Այդ շրջանում ամերիկացիների մահացության թիվը կազմել է շաբաթական հինգ հոգի, որը շատ չէ գուցե, բայց եթե այդ թիվն առաջիկա 16 ամիսների վրա բաշխենք, կտեսնենք, որ մինչեւ առաջիկա ընտրությունները պրն Բուշը ստիպված կլինի պատասխան տալ 350 զոհերի համար: Դա հաճելի չի լինի, անշուշտ, բայց նա կարող է «դուրս պրծնել», եթե նրան հաջողվի ամերիկացիներին համոզել, որ դա մաս էր կազմում «ահաբեկչության դեմ մղված պայքարին»:

Վատ լուրը Բուշի համար այն է, որ դիմադրողական պայքարը կարող է սուննիների շրջանից տեղափոխվել նաեւ շիաների շրջանը, որոնք նույնպես կարող են բողոքել «օկուպացման» դեմ:

Առաջիկա երեք ամիսներն Իրաքի համար ամենաթեժ ժամանակներն են, եւ ամերիկացիների հսկողության տակ գտնվող տարածքներում դեռեւս չկան անհրաժեշտ հասարակական ծառայություններ, այդ թվում նաեւ ամենակարեւորը՝ խմելու ջուր: Ավելին՝ անցյալ շաբաթվանից սկսած զենք կրելու ներման շրջանը վերջ է գտել, եւ առանց թույլտվության զենք կրող ցանկացած իրաքցի այսուհետեւ ենթակա է ձերբակալման: Սակայն բոլոր գյուղաբնակ իրաքցիները եւ քաղաքական ներկա անկայուն իրավիճակում նաեւ քաղաքաբնակների 3/4-րդը զենք ունեն: Հնարավոր կլինի՞ արդյոք ձերբակալել բոլորին: Այնպես որ, ամառը երեւի շատ երկար ու շատ շոգ կլինի, եւ վերջում երկու կողմերի թշնամանքը կարող է այնպիսի մակարդակի հասնել, որ անելանելի լինի: Չի կարելի նաեւ հույսը դնել այն գործոնի վրա, թե շիաներն Ամերիկայի դաշնակիցներն են: Նրանք սպասում են պարզելու, թե արդյոք կկարողանա՞ն իշխանության դեկին արժանանալ առանց ամերիկացիների դեմ պայքարելու: Եթե տեսնեն, որ Պենտագոնը մտադիր է իշխանության գլուխ բերել իրեն համախոհ իրաքցի աքսորյալներին, ապա անպայման կպայքարեն դրա դեմ:

Պարտադիր չէ Իրաքը դառնա երկրորդ Վիետնամ: Բայց նա արագորեն գլորվում է այդ ուղղությամբ: Պատճառներից մեկն այն տարբերությունն է, որ գոյություն ունի Վաշինգտոնի հայտարարած մտադրությունների եւ իրաքցիների հասկացած նրանց (ամերիկացիների) իսկական նպատակների միջեւ:

Ծոցի պատերազմից (1991 թ.) երկու ամիս անց պարտված Սադդամ Հուսեյնն ավելին էր կարողացել անել երկրում կարգ ու կանոն հաստատելու ուղղությամբ, քան Մ. Նահանգներն է արել մինչ օրս:

Ձերբակալվել է Հուսեյնի անձնական քարտուղարը

Բաղդադից հյուսիս ընկած Տիկրիտ քաղաքի մերձակա երկու ագարակներում ամերիկացի զինվորները ձերբակալել են տասնյակ անձանց, որոնց մեջ է Սադդամ Հուսեյնի անձնական քարտուղար, գեներալ Աբդել Համիդ Մահմուդը: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ նա 4-րդ տեղն է զբաղեցնում Իրաքում փնտրվող 55 բարձրաստիճան պաշտոնյաների ցանկում: Առաջին 3 տեղերում են Հուսեյնը եւ իր որդիները:

Իրաքի հետախուզության նախկին պետ, գեներալ Վաֆիկ աս Սամարային «Ալ Ջազիրա» հեռուստաընկերությանը տված հարցազրույցում ասել է, որ Աբդել Համիդ Մահմուդը Հուսեյնի կողքին է եղել նրա կառավարման ամբողջ ժամանակահատվածում ընդհուպ ապրիլի 8-ին Հուսեյնի ունեցած վերջին հեռուստաելույթը: Սամարային ընդգծել է, որ Մահմուդը Սադդամ Հուսեյնի ամենամոտիկ մարդն է, որին հայտնի է «ամեն ինչ՝ քաղաքական ու ռազմական գործերը, զանգվածային բնաջնջման զենքի գաղտնիքները»: Ըստ որում, Մահմուդը եղել է թե քարտուղար եւ թե թիկնապահ:

Ֆրանսպրեսը նշում է, որ հիշյալ երկու ագարակներում ձերբակալվել են իրաքցի նախկին ղեկավարների երկու տասնյակ մերձավորներ: Ամերիկացի գեներալ Ռեյ Օդիերնոն մամլո ասուլիսում հայտնել է, որ խուզարկության ընթացքում հայտնաբերվել են 8,5 մլն դոլար, 300-400 մլն իրաքյան դինար, որոշ քանակությամբ եվրո եւ ֆունտ ստեռլինգ, ինչպես նաեւ մոտ 1 մլն դոլար արժողությամբ թանկարժեք քարեր, որոնք թերեւս նախատեսված են եղել ահաբեկչությունների ֆինանսավորման համար:

Առգրավվել են օպտիկական հրացաններ, Սադդամ Հուսեյնի թիկնապահներին պատկանող հանդերձանք ու զինամթերք, Ռուսաստանում արտադրված գիշերային դիտման սարքեր:

Գեներալ Օդիերնոյի խոսքերով, նաեւ ձերբակալվել են Իրաքի հանրապետական գվարդիայի երեք տասնյակ մարտիկներ: Նա ավելացրել է, որ ամերիկացի զինվորները հիշյալ երկու ագարակներ մուտք գործելիս որեւէ դիմադրության չեն հանդիպել:

Ֆինլանդիայի վարչապետը հրաժարական տվեց Իրաքի պատճառով

Շաբաթներ առաջ Ֆինլանդիայում պայթած քաղաքական սկանդալի պատճառով հրաժարական է տվել վարչապետ Աննելի Ջաետեենմակին: Այդ աղմկալի պատմությունը Ֆինլանդիայում ստացել էր «Իրաքգեյթ» անվանումը:

Նախագահ Տարյա Հալոնենն ընդունել է վարչապետի եւ նրա նախարարների հրաժարականը, խնդրելով ընթացիկ գործերով զբաղվել մինչեւ առաջիկա շաբաթ: Ֆրանսպրեսը հաղորդում է, որ վարչապետին մեղադրում են գարնանն անցկացված ընտրարշավի ժամանակ Իրաքի շուրջը կայացած մի զրույցի մանրամասները թաքցնելու մեջ: Այն ժամանակ նրա մրցակից, սոցիալ-դեմոկրատ Պաավո Լիպոնենը, որն 8 տարի վարչապետ էր եղել, ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշի հետ հեռախոսով զրուցելիս իր երկրի անունից պաշտպանել էր Իրաքի պատերազմի գաղափարը, թեեւ չէր խորհրդակցել իր կառավարության հետ: Մինչդեռ ֆինների մեծ մասը դեմ էր պատերազմին:

Այդ գաղտնի խոսակցությանը տեղյակ լինելով, կենտրոնամետ Աննելի Ջաետեենմակին հաղթել էր մրցակցին եւ ի վերջո հաղթանակի հասել մարտի 16-ի ընտրություններում:

Ֆինլանդիայի խորհրդարանը հետաձգել է ավանդական ամառային արձակուրդը, որպեսզի հաջորդ շաբաթ կազմի նոր կառավարություն, որը կմիավորեր ներկայիս կառավարության 3 առաջատար ուժերը: Ֆրանսպրեսի տվյալներով, վարչապետության ամենահավանական թեկնածուն ներկայիս պաշտպանության նախարար, Կենտրոնի կուսակցության փոխնախագահ Մատի Վանհանենն է:

ՍԱԼՈՆԻԿ

Հունաստանում բացվեց ԵՄ գագաթաժողովը

Երեկ Հունաստանի Սալոնիկ քաղաքում բացվեց եվրամիության գագաթաժողովը, որին մասնակցում են ԵՄ անդամ 25 երկրների ղեկավարները:

Քննարկվող գլխավոր թեմաներն են ԵՄ սահմանադրությունը, ներգաղթի եւ ապաստանի տրամադրման հարցերը, ԵՄ-ԱՄՆ հարաբերությունները, ԵՄ արտաքին սահմանները, Բալկանների եվրոպականացման հեռանկարները եւ միջազգային խնդիրներ, օրինակ՝ Մերձավոր Արեւելքի իրադրությունը:

ՌԻԱ գործակալության տվյալներով, գագաթաժողովի 3 օրերին քննարկման կդրվի նաեւ պաշտպանության, անվտանգության եւ արտաքին քաղաքականության բնագավառներում եվրոպայի գործողություններին առնչվող փաստաթուղթ: ԵՄ պաշտպանության եւ անվտանգության գծով ներկայացուցիչ Խավիեր Սոլանայի պատրաստած փաստաթուղթը կրում է «Եվրոպայի անվտանգության միասնական քաղաքականության մասին» անվանումը:

Երեկ քննարկվել են ներգաղթի, ենթակառույցների ստեղծմանը հատկացվելիք վարկերի, ԵՄ արտաքին սահմանների պաշտպանության, անօրինական գաղթի կասեցման հարցերը: Խոսվել է Մերձավոր Արեւելքի եւ Իրաքի իրադրության, զանգվածային բնաջնջման զենքի ոչնչացման, միջազգային ահաբեկչության դեմ պայքարի մասին:

Այսօր՝ հունիսի 20-ին, եվրախորհրդի նիստում կքննարկվի Ֆրանսիայի նախկին նախագահ Վալերի Ժիսկար դ'Էստենի ներկայացրած ԵՄ սահմանադրության նախագիծը: Կլոր սեղանի ընթացքում եվրոպական 25 երկրների ներկայացուցիչներն իրենց դիրքորոշումները կարտահայտեն նախագծի առթիվ:

Այսօրվա օրակարգում են նաեւ ԵՄ-ԱՄՆ հարաբերությունները եւ հունիսի 25-ին Վաշինգտոնում կայանալիք ԵՄ-ԱՄՆ գագաթաժողովի ծրագիրը: ԵՄ արտաքին քաղաքականության եւ անվտանգության հարցերի վերաբերյալ զեկուցումով հանդես կգա Խավիեր Սոլանան:

ԵՄ-ում ներկայումս նախագահող Հունաստանի ներկայացուցիչը հանդիպում կունենա թեկնածու երկրներ Բուլղարիայի, Ռումինիայի, Թուրքիայի պատվիրակների հետ:

Շաբաթ օրը գագաթաժողովը կշարունակվի նախագահների, վարչապետների եւ արտգործնախարարների մակարդակով, որոնք կքննարկեն եվրամիության եւ Արեւմտյան Բալկանների հարաբերությունները: Նախատեսվում է վերջում հռչակագիր ընդունել Արեւմտյան Բալկանների երկրների ԵՄ-ին անդամակցելու հեռանկարների մասին:

Ջոն Քերի. «Բուշը խաբել է բոլոր ամերիկացիներին»

Ամերիկացի դեմոկրատ սենատոր Ջոն Քերին, որը մասնակցելու է 2004 թ. նոյեմբերի նախագահական ընտրություններին, Նյու Հեմփշիրի նահանգի Լեբանոն քաղաքում ընտրողների առջեւ ելույթ ունենալով խաբեբա է անվանել նախագահ Ջորջ Բուշին:

Իրաքի պատերազմից առաջ Բուշը խոստացել էր միջազգային կոալիցիա ստեղծել այդ երկրի խնդիրը լուծելու համար, մինչդեռ պատերազմ սանձազերծեց կասկածելի հետախուզական տվյալների հիմա վրա: Այս կապակցությամբ Ջոն Քերին հայտարարել է. «Ջորջ Բուշը խաբել է մեզանից յուրաքանչյուրին: Հենց այդ պատճառով ես պայքարի մեջ եմ մտնում ԱՄՆ նախագահի պաշտոնի համար: Թույլ չեմ տա, որ նա չափն անցնի նախագահական ընտրարշավի ժամանակ: Խոսքն Ամերիկայի եւ անձամբ իմ հանդեպ վստահության մասին է»:

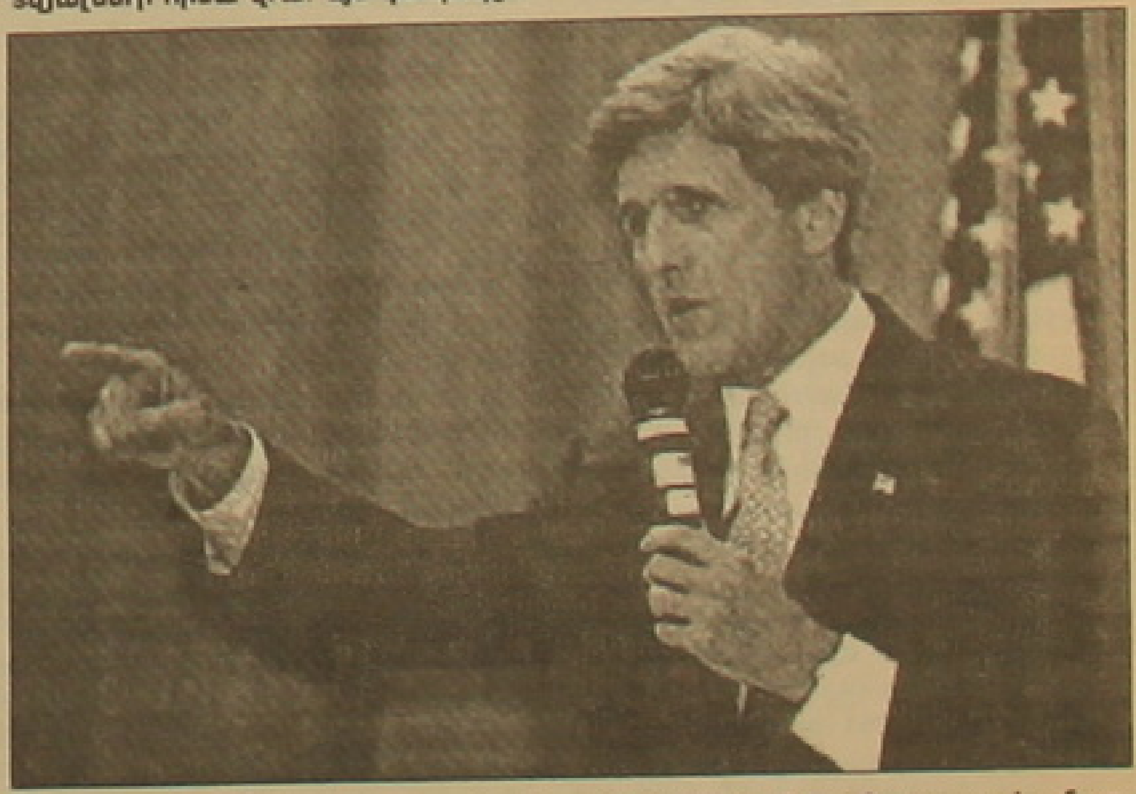

Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ Քերին միաժամանակ ձեռնպահ է մնացել Իրաքի պատերազմի նպատակահարմարության վերաբերյալ վերջնական դատողություններ անելուց: Այդ մասին հնարավոր կլինի խոսել Կոնգրեսի հատուկ հանձնաժողովի մանրակրկիտ հետաքննությունից հետո, նշել է նա:

Ջոն Քերին մասնակցել է Վիետնամի պատերազմին, Կոնգրեսի միջազգային քաղաքականության հանձնախմբի եւ Սենատի հետախուզության հանձնախմբի անդամ է: Նա հույս ունի, որ այդ ամենն իրեն թույլ կտա անաչառ գնահատել Բուշի վարչակազմի գործողությունների նպատակահարմարությունը:

«Ես վստահ եմ, որ ինձ կհաջողվի նախագահ Բուշին պատասխանատվության ենթարկել, եթե խաբեության մեղադրանքն ապացուցվի», հայտարարել է սենատորը:

ԱՄՆ-ում անցկացված վերջին հարցման համաձայն, Ջոն Քերին իրենից զգալիորեն հետ է թողել Հանրապետական կուսակցության մյուս 8 թեկնածուներին, որոնք եւս մտադիր են մասնակցել նախագահական ընտրություններին: Ամերիկյան հետազոտական խմբակցության տվյալներով, նրա օգտին քվեարկելու պատրաստակամություն է հայտնել դեմոկրատների ընտրազանգվածի 31 տոկոսը:

Սփյուռք

Թէքէեան մշակութային միութեան 27-րդ պատգամաւորական ժողովը կը գնահատէ անցնող արդիւնաւոր տարեշրջանը

Ամերիկայի Միացեալ Նահանգներու եւ Կանադայի Թէքէեան մշակութային միութեան 27-րդ պատգամաւորական ժողովը յաջողութեամբ գումարուեցաւ յունիս 6-8 շաբաթավերջին, հիւրընկալութեամբ Չիկագոյի մասնաճիւղին:

Ընդունելութիւն

Ուրբաթ, յունիս 6-ի երեկոյեան պատգամաւորները հիւրասիրուեցան Միութեան Չիկագոյի մասնաճիւղի անդամներ դոկտ. Յովսէփ եւ Ռոնա Տէյիրմենճեաններու ապարանքին մէջ:

Գործադիր վարչութեան ատենապետուհի Մարօ Պետրոսեան, որ ստանձնած էր հանդիսավարի պաշտօնը, հանգամանօրէն ներկայացուց Տէյիրմենճեան ամոլը եւ պատգամաւորները: Ներկաները առիթը ունեցան զիրար ճանչնալու եւ զրուցելու ազգային հարցերու վերաբերեալ:

Պատգամաւորական ժողով

Շաբաթ, յունիս 7-ի առաւօտեան սկսաւ Միութեան 27-րդ պատգամաւորական ժողովը: Ժողովի մասնակիցներուն բարի գալուստ եւ յաջողութիւն մաղթեց Չիկագոյի մասնաճիւղի վարչութեան ատենապետ Սեդրաք Պետրոսեան: Կեդրոնական վարչութեան ատենապետ պրն. Վարդգէս Պալեան իր խօսքին մէջ համադրեց վերջին մի քանի տարիներու Կեդրոնական վարչութեան արձանագրած յաջողութիւնները, ինչպէս՝ Գործադիր վարչութեան ստեղծումը, Արշակ Տիգրանեան վարժարանի ընդարձակման ծրագիրը, կարգ մը մասնաճիւղերու աշխուժացումը, Հայաստանի մէջ երկու վարժարաններու նորոգումը, ուսուցիչներու նիւթական օժանդակութիւնը, Երեւանի մէջ Թէքէեանի Արիական շարժման ստեղծումը, ողբացեալ խմբագիր Յակոբ Պողոսեանի յիշատակի յաւերժացումը, Անդրանիկ Թերզեանի անուան մրցանակներու հաստատումը եւ սփիւռքի մէջ հինգ գիրքերու հրատարակութիւնը եւ վերջապէս՝ Միութեան դրամագլուխի, կալուածներու եւ կտակներու անձեռնմխելիութեան հարցը: Պրն Պալեան նաեւ մատնանշեց կարգ մը մտահոգութիւններ եւ կատարեց առաջարկներ Կեդրոնական վարչութեան կազմին եւ ձեւին մասին, Գործադիր մարմնին հզօրացման, անդամակցութեան զօրացման եւ անդամավճարներու գանձման արդիականացման, ինչպէս նաեւ՝ Միութեան ծրագիր-կանոնագիրի գործադրման, թերթերու հրատարակման եւ գրասենեակային հարցերու վերաբերեալ:

Միութեան վարիչ քարտուղար Գէորգ Մարաշլեան կատարեց ստուգումը պատգամաւորներու եւ ապա ընտրուեցան հաշուեքննիչ, ընտրողական եւ բանաձեւերու յանձնախումբերու անդամները:

Արշակ Տիգրանեան վարժարանի հոգաբարձութեան ատենապետ Ջորջ Մանտոսեան հպարտութեամբ յայտնեց, թէ արդէն իսկ օր մը առաջ սկսած են վարժարանի 3.5 միլիոն դոլարի ընդարձակման ծրագիրի գործադրման եւ կոչ ըրաւ պատգամաւորներուն աւելի աշխուժօրէն աջակցելու դրամահաւաքի ճիգերուն: Վարժարանի աւագ ուսուցիչ Վաչէ Սեմերճեան ներկայացուց վարժարանին ունեցած յաջողութիւններն ու գաղութին բերած նպաստը: Կեդրոնական վարչութեան տարեկան բարոյական տեղեկագիրը ներկայացուց Գէորգ Մարաշլեան, իսկ նիւթական տեղեկագիրը՝ ատենապետ Վարդգէս Պալեան: Գործադիր մարմնի ատենապետ Մարօ Պետրոսեան համադրեց Մարմինին գործունէութիւնը եւ յայտնեց, թէ անցնող 3 տարիներուն Միութիւնը աւելի քան 70.000 դոլար նուիրած է Հայաստանի ուսուցիչներուն «Հովանաւորէ ուսուցիչ մը» ծրագիրի գործադրութեանը ի վեր: ԹՄՄիութեան Կանադայի եւ Ամերիկայի բոլոր մասնաճիւղերէն պատգամաւորներ շարունակեցին ներկայացնել մէկամեայ գործունէութեան բարոյական եւ նիւթական տեղեկագիրները: Բոլոր տեղեկագիրներն ալ պատկերացումն էին Միութեան կրթական, մշակութային եւ հրատարակչական մարզերուն մէջ ծաւալած բազմաբնոյթ գործունէութեանց: Տեղեկագիրներու ընթերցման աւարտին պատգամաւորները ներկայացուցին իրենց քննադատութիւնները, գնահատանքները եւ առաջարկները միութեան աշխատանքները աւելի արդիւնաւոր դարձնելու մտահոգութեամբ:

Միութեան «Վարդգէս եւ Ռիթա Պալեան մամլոյ մրցանակին» արժանացան Լոս Անջելեսէն Վաչէ Սեմերճեան եւ Կիպրոսէն՝ Ջորջ Տէր Բարթող: «Տիգրան Սմսարեան» գործունեայ մասնաճիւղի բաժակին արժանացաւ Նիւ Եորքի մասնաճիւղը:

Եզրափակիչ ճաշկերոյթ–զուարթախոհութեան երեկոյ

Շաբաթ գիշեր տեղւոյն Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ եկեղեցւոյ սրահին մէջ մօտ բազմահարիւր հանդիսականներու մասնակցութեամբ տեղի ունեցաւ պատգամաւորական ժողովի եզրափակիչ ճաշկերոյթը: Բացման խօսք ըսաւ Չիկագոյի մասնաճիւղի ատենապետ Սեդրաք Պետրոսեան, որուն հացն ու սեղանը օրհնեց Հոգեւ. Վարուժան վարդապետ Գապարաճեան եւ բարի գալուստ մաղթեց Առէն սարկաւագ Ճեպեճեան:

Հանդիսավար Օսքար Թաքոսեան, ներկայացնելէ ետք Թէքէեան մշակութային միութեան հակիրճ պատմականն ու որուն պատգամը, հրաւիրեց «Վարդգէս եւ Ռիթա Պալեան» մրցանակի յանձնախումբի ատենապետ Երուանդ Ազատեանը, որ յայտարարեց, թէ այս տարուան երկու մրցանակակիրներն են Լոս Անջելեսի «Նոր Օր» շաբաթաթերթի խմբագիր Վաչէ Սեմերճեան որպէս հայերէնով, եւ Կիպրոսի «Cyprus Weekly» թերթի հրատարակիչ Ջորջ Տէր-Բարթողը որպէս օտար լեզուով, մամլոյ մրցանակակիրներ: ԹՄՄ-ի բարերար ամոլը բեմ հրաւիրուեցաւ եւ անոնք մրցանակներն ու պատուոյ տախտակները յանձնեցին Վաչէ Սեմերճեանին եւ Ջորջ Տէր Բարթողի զաւակին՝ Երուանդին, որ Նիւ Եորքէն յատկապէս ժամաներ էր ներկայացնելու համար իր հայրը: Ապա՝ Վարդգէս Պալեան եւ Մարօ Պետրոսեան Միութեան 2002 թուականի ամենէն գործունեայ մասնաճիւղի՝ Նիւ Եորքի վարչութեան ատենապետ Նորայր Մկրտիչեանին յանձնեցին «Տիգրան Սմսարեան» բաժակը:

Միութեան ղեկավարութիւնը գեղեցիկ գաղափարը ունեցած էր յատուկ գնահատագիրով պատուելու ԹՄՄիութեան 25 տարի կամ աւելի անդամներուն վաստակը:

Հանդիսութեան ընթացքին անհատական անեկդոտներ եւ սրամիտ պատմութիւններ ներկայացուց Լոս Անջելեսէն յատկապէս հրաւիրուած, ՀԲԸՄիութեան «Արտաւազդ» թատերախումբի բեմադրիչ եւ յայտնի դերասան Գրիգոր Սաթամեան:

Նաւապտոյտ Միչիգըն լիճի վրայ

Պատգամաւորներն ու հիւրերը կիրակի յունիսի 8-ի առաւօտեան առիթը ունեցան վայելելու Իլինոյ նահանգին գեղեցկութիւնը, նաւապտոյտ մը կատարելով Միչիգըն լիճին վրայ, որմէ ետք պատգամաւորները հրաժեշտ առին իրարմէ, յառաջիկայ տարի կրկին անգամ հանդիպելու Նիւ Եորք-Նիւ Ջըրսիի մէջ, ուր պիտի կազմակերպուի ԹՄՄիութեան 28-րդ պատգամաւորական ժողովը:

ԹՄՄԻՈՒԹԵԱՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ
Յունիս 12, 2003
Բոստոն

ԿԱՄԵՆԱՄ ԷԼ՝ ՉԵՄ ՀՆԱՐԻ

Խորանանք մեր ազգային էության մեջ

Վերջին տասը-տասնհինգ օրում ոչ միայն Դարուփոսին, այլեւ Վրափոսին, Չարուփոսին, Չինափոսին, ընդհանրապես ողջ աշխարհին անչափ հետաքրքրում էր Դարուփոսի մշակույթի պատասխանատուի հարցը: Ի վերջո, դա էլ լուծվեց: Ինչպե՞ս:

ԴԱԳԱԾ-ի (Դարուփոսի գաղտնի ծառայության) գործակալները վերջերս հասարակության ուշադրությանը ներկայացրին գաղտնազերծված մի զրույց, որը պարզաբանում է տիկին Սոմայի մշակույթի պետ դառնալու գործընթացը:

«Կարգին Դարուփոս» կուսակցության առաջնորդ Արութին Ասպարիչն իր մոտ է կանչում իր տեղակալ Սոմային եւ ասում.

– Չքնաղ տիկին, Դուք, որ ամենաբարձր վարկանիշն ունեք այսօր Դարուփոսի ողջ կանանց շրջանում, Դուք, որ ուղղակի հեղափոխություն եք արել մաթեմատիկական հավելիչ մեքենաների աշխարհում, այսինքն՝ մշակույթի գիտակ եք, պետք է տեր կանգնեք Դարուփոսի մշակույթին:

Տիկին Սոման, որ միշտ փայլել է իր համեստությամբ ու խոնարհությամբ, հեզորեն ասել է.

– Արութին Ասպարիչ, ես կուսակցության զինվորն եմ, իմ ամբողջ գործունեությունը Ձեր աչքի առաջ է: Եթե Դուք գտնում եք, որ ես կարող եմ արդարացնել իմ լավագույնը, եթե Դուք ինձ վստահում եք, Ձեր որոշելու խնդիրն է:

Ահա, հենց այս ժամանակ էլ ողջ մարդկության մշակութային մասը (ինչպես նաեւ՝ անմշակը) արձանագրեց. «Կարգին Դարուփոս» կուսակցության ամենահանճարեղ որոշումն էր այս: Այսինքն՝ որ Դարուփոսի մշակույթի պատասխանատուն կին պետք է լինի, որպեսզի շառից, փորձանքից հեռու մնանք:

Քանի որ տիկին Սոման անչափ բարձր վարկանիշ ունի եւ իր մաքուր կերպարով հազարավոր ձայներ է բերել կուսակցությանը, քանի որ ինքը միշտ հպարտացել է իր անցած ճանապարհով (չանցած ճանապարհով չի հպարտացել), քանի որ մանկավարժի ընտանիքի դուստր է, որոշեց նվաճել իր համար այս նոր ոլորտը եւս:

Տիկին Սոման հզոր է իր անալիտիկ մտածողությամբ, իրավիճակում կողմնորոշվում է, «Կարգին Դարուփոս» կուսակցության ֆիրմա իմիջն է ձեւավորել... Չափանիշ է, էլի: Իսկ եթե ինքն ինչ-որ մշակույթի ոլորտի որեւէ հարց չգիտի, դե, կներեք... Ինքը գյուղի կանանց հետ, կալոշները հագած, դաշտում նստել, փառավոր է անցկացրել (դա նախադեպը չունեցող երեւույթ է): Ի վերջո, ինքն աշխատել է հավերժական շարժիչի պետ: Ինքը ֆիզիկապես չի ապրում, իր հոգին միշտ հարուստ է եղել:

«Դարուփոս աշխարհի» գեղեցկատես կինը տիկին Սոմային ամոթխածորեն հարցրեց.

– Դուք Ձեր վերջին հանդիպման ժամանակ շեշտեցիք «ազգայինն առաջ բերելու» հարցը: Խոսքը կոնկրետ ինչի՞ մասին է:

– Ասեմ, ջանս, ասեմ,– ասաց տիկին Սոման:– Մենք ասում ենք, չէ՞, աջակցել, խթանել ժողովրդական ստեղծագործության զարգացմանը: Ինչպե՞ս ենք աջակցում: Մենք ոչ թե ռաբիս երաժշտության մակարդակի մասին ենք խոսում, այլ պրոֆեսիոնալ հայ մշակույթի մասին ենք խոսում, չէ՞: Մենք մեր ազգայինից, իրոք, շատ ենք հեռացել: Ազգային տարազների խնդիրը կա, արդյո՞ք այսօր այն կարեւորվում ու արժեւորվում է: Այսօրվա է, հրամայական է: Կամ՝ մեր ազգային խոհանոցը, չէ՞: Վրափոսից հյուրեր կային, ասում էին՝ մենք ուզում ենք գնանք ոչ թե ուտելու համար, այլ գնանք ծանոթանանք ձեր խոհանոցին... Ընդհանրապես մեր ամբողջ ազգային նկարագիրը հայրենական գինիների պատմության մեջ կա, ով, որտեղ, ինչ գինի է խմել, շատ

հետաքրքիր բաներ կա, էլի: Ես, ճիշտն ասած, ուրախ եմ, որ վերջապես առիթ պիտի ունենամ խորանալու մեր ազգային էության մեջ:

Իսկ քանի որ Արութին Ասպարիչը գտնում է, որ Դարուփոսի մշակույթը, այս համակարգը կնոջ կայացման համար, սկզբի համար շատ բարի է, ապա որպես օրենսդիր պատրաստի կադր լինելով հանդերձ, չիմանալով ինչը որտեղ է կորցրել եւ ինչը որտեղ գտել, համաձայնվեց այս ինքնազոհությանը, որը ճապոնափոսում խարակիրի են ասում:

Առաջին գործը եղավ իր աշխատակիցների հետ ծանոթանալը: Տիկին Սոման գնաց նոր գործատեղ, մեծ արագությամբ ներկայացրեց իր մտորումները դարուփոսյան մշակույթի մասին, այսօրվա հրամայականներից ելնելով մարդկանց դրեց հունի մեջ: Ճանաչողական մեծ նշանակություն ուներ այս հանդիպումը, որովհետեւ մշակութաբաններն ու մշակութագետները հասկացան, որ եկածը նորմալ մարդ է: Այսինքն՝ մանրամասնվեց մարդկային գործոնը: Հանդիպման վերջում տիկին Սոման արագ, շատ արագ (նա խնայում է իր եւ ուրիշների ժամանակը ու շատ արագ է խոսում) ասաց.

– Քարոզարշավի ընթացքում ես եղել եմ Դարուփոսի ամենահեռավոր քաղերում՝ հարավային հարավից մինչեւ հյուսիսային հյուսիս: Ինձ համար ցավալի է, որ Դարուփոսում երիտասարդություն չի մնացել, հոգեւոր մշակութային կյանք չկա, մշակույթի, կենցաղի տները (այսինքն՝ կոշկակարանոցները, ժամացույցի եւ հեռուստացույցի վերանորոգման կետերը, կարի արհեստանոցները-Ս. Գ.) փակված են: Շատ-շատերը Դարուփոսի հարավ ասելով՝ թուզ են հասկանում: Եվ հավաստացնում եմ ձեզ, որ հարավն ինձ համար եղել է հենման կետ, եւ եթե ես երբեւիցե հայտնվեմ ԴԱԺՈ-ում, պետք է ամեն ինչ անեմ, որ, ա՜յ, այդ սոցիալական խնդիրները լուծվեն:

Տիկին Սոման մի բան ասաց, որ խեղճ դարուփոսցիները չհասկացան: Ահա. «Տեսեք, մենք հիմա երկու ծայրահեղության մեջ ենք՝ էստեղ կա խորհրդային իրականություն ու էստեղ շատ ագրեսիվ, արագ տեմպով եկած եվրախորհուրդ, ՅՈՒՆԵՍԿՕ եւ այլն, եւ այլն: Էս երկու ալիքները պետք է կասեցնել, միջին հավասարակշռվածը գտնել»: Դե արի ու հասկացիր:

Բոլոր դարուփոսցիները գիտեին, որ ՅՈՒՆԵՍԿՕ-ն ՄԱԿ-ի մշակութային ամենահզոր կազմակերպությունն է եւ Դարուփոսի համար շատ բան է արել նաեւ Չարուփոսի ժամանակներում:

Ի դեպ, տիկին Սոման 138 անգամ «ես» ասաց:

Մեր մեծ արտիստներից մեկը՝ Խորեն Բաբկենիչը, մեկնաբանելով Դարուփոսի կառավարության մեջ այս նոր փոփոխությունը, ասաց. «Եթե նշանակել են մեկին, որը մաթեմատիկոս է, ուրեմն համարձակ քայլի են դիմել, ուրեմն ակնկալիքներ ունեն, որ նա համարձակ քայլեր կանի: Իսկ եթե չանի, ուրեմն հերթական անգամ կտեսնենք, որ սխալվել ենք»: Դարուփոսի նկարչական թիվ 1 դպրոցի տնօրեն Ռամզես 4-րդին տիկին Սոման շատ է դուր եկել, այնքան է դուր եկել, որ Ռամզես 4-րդն ասում է. «Ինքը մշակույթի զարգացման մասին դրական կարծիք ունի, մշակույթի մասին իր հարցադրումները բավարարել է»:

Ինչպես տեղեկացանք, տիկին Սոման երեկ գնացել էր թատրոն, շնորհավորել եւ ոչ միայն շնորհավորել, այլեւ մնացել մինչեւ ներկայացման ավարտը: Աննախադեպ երեւույթ մեր մշակույթի պետերի համար (ի դեպ, տիկին Սոման չի հիշում, թե ինչ ներկայացում է եղել):

Ուրեմն, ամեն ինչ լավ է եւ կարելի է սկսել: Իսկ սկսելը սկսվում է նոր շենքից, որտեղ տեղափոխվում է Դարուփոսի սույն հիմնարկ-ձեռնարկությունը: Ճիշտ է, այս տեղափոխության ժամանակ փոքր, անչափ փոքր նշանակություն ունեցող մի օղակի համար տեղ չգտնվեց, եւ Դարուփոսի պատմության ու մշակույթի հուշարձանների պահպանության հարցը մնաց ճանապարհին, բայց ամեն ինչ առջեւում է: Շուտով շենքից դուրս կմնան նաեւ արխիվները որպես խորհրդային դաջվածք: Տիկին Սոման համոզված է, որ ամեն ինչ լավ կանի, որովհետեւ պետության հետ, կուսակցության հետ, քաղաքական համաձայնության դաշինքի հետ գործ ունեցողը եւ մրցման դուրս եկողը մինչեւ վերջ պիտի գնա:

Ինչպես ասում է Դարուփոսի մարզական Աշոտը, մարաթոնյան վազքը սկսված է: Իսկ մարաթոնյան մրցատարածքը 42 կմ 195 մ է, որը կարելի է անցնել 4 տարում: Տիկին Սոման ինքն իրեն հարգում է եւ կեսից դուրս չի գա:

Հաղորդագրությունը Դարուփոսից ստացավ եւ հրապարակեց
ՍԵՐԳԵՅ ԳԱԼՈՅԱՆԸ

Եվրոպայի չեմպիոնը դժվարին հաղթանակ տոնեց

Նոր Զելանդիայի եւ Ճապոնիայի հավաքականների մրցախաղով մեկնարկեց Կոնֆեդերացիայի գավաթի 6-րդ խաղարկությունը: Ճապոնացիների մարզիչ Զիկոն խաղադաշտ էր դուրս բերել իր մարտական կազմը: Արդեն 12-րդ րոպեին Նակամուրան բացեց հաշիվը: Գոլից հետո ճապոնացիները լիովին տիրեցին նախաձեռնությանը եւ մինչեւ խաղի ավարտը Նակասան եւ Նակամուրան եւս 2 գնդակ խփեցին նորզելանդացիների դարպասը:

«A» խմբի մյուս հանդիպումը կայացավ Լիոնում: 38 հազար հանդիսականների ներկայությամբ Եվրոպայի ներկայիս չեմպիոն ֆրանսիացիները հաղթեցին Հարավային Ամերիկայի չեմպիոն Կոլումբիայի հավաքականին: Ճիշտ է, հաղթանակը ֆրանսիացիներին դժվարությամբ տրվեց: Դաշտի տերերի կազմում թեեւ բացակայում էին Զիդանը, Վիեյրան, Բարտեզը եւ Մակելելեն, սակայն խաղի ընթացքում ֆրանսիացիների առավելությունը նկատելի էր: Ճիշտ է, այդ առավելությունը նրանք միայն մեկ անգամ կարողացան գոլի վերածել: 39-րդ րոպեին ձեռքով խաղի համար կոլումբիացիները պատժվեցին 11 մ հարվածով եւ Անրին առաջ մղեց իր թիմին:

Կոնֆեդերացիայի գավաթն առաջին անգամ վիճարկվել է 1992 թ.: Մրցաշարն ավելի շուտ փորձնական բնույթ էր կրում: Մասնակցեցին ընդամենը չորս հավաքականներ (ԱՄՆ, Արգենտինա, Սաուդյան Արաբիա, Կոտ դ' Իվուար): Եզրափակիչում Արգենտինայի ընտրանին 3-1 հաշվով հաղթեց Սաուդյան Արաբիայի հավաքականին: 3 տարի անց արդեն 6 թիմերի մասնակցությամբ անցկացված մրցաշարում հաղթող ճանաչվեց Եվրոպայի չեմպիոն Դանիայի հավաքականը, որը խաղում էր ոչ հիմնական կազմով: Վճռական խաղում դանիացիները 2-0 հաշվով հաղթեցին արգենտինացիներին: 1997 թ. 8 թիմերի մասնակցությամբ մրցաշարում անվիճելի էր աշխարհի քառակի չեմպիոն բրազիլացիների գերազանցությունը, ովքեր եզրափակիչում ջախջախեցին ավստրալացիներին (6-0):

Առաջին երեք մրցաշարերն անցկացվեցին Սաուդյան Արաբիայում, որտեղ ֆուտբոլի նկատմամբ հետաքրքրությունն այնքան էլ մեծ չէր: Չորրորդ խաղարկությունն անցկացվեց Մեքսիկայում 1999 թ.: Այս անգամ հաջողությունն ուղեկցեց դաշտի տերերին, որոնք եզրափակիչում 4-3 հաշվով պարտության մատնեցին բրազիլացիներին: Վերջիններս կիսաեզրափակիչում ջախջախիչ պարտության էին մատնել Սաուդյան Արաբիայի հավաքականին (8-2):

Երկու տարի անց որոշվեց Կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկությունն անցկացնել Ճապոնիայում եւ Հարավային Կորեայում, որտեղ հաջորդ տարի պետք է կայանար ֆուտբոլի աշխարհի հերթական առաջնությունը: Եզրափակիչում պատվավոր մրցանակը վիճարկեցին Ճապոնիայի եւ Ֆրանսիայի հավաքականները: Խաղի 30-րդ րոպեին Վիեյրայի խփած միակ գոլը հաղթանակ պարգեւեց ֆրանսիացիներին:

Չնայած Կոնֆեդերացիայի գավաթի խաղարկությունն արդեն պատկառելի պատմություն ունի, սակայն մինչ օրս էլ մրցաշարի նկատմամբ ֆուտբոլիստների վերաբերմունքը դեռեւս դրական չէ: Մասնագետներից շատերը, հատկապես առաջատար եվրոպական ակումբների մարզիչները գտնում են, որ առանց այն էլ գերհագեցած խաղացանկի պայմաններում, երբ ֆուտբոլիստները մեկ մրցաշրջանում մինչեւ 70-80 խաղ են անցկացնում, մրցաշարի անցկացումն անիմաստ է: Ինչեւէ, մեկնարկել է Կոնֆեդերացիայի գավաթի 6-րդ խաղարկությունը, որի եզրափակիչ ակորդը կհնչի հունիսի 29-ին Փարիզի «Ստադ դը Ֆրանս» մարզադաշտում:

ՇԱԽՄԱՏ

Հակոբյանն անճանաչելի է դարձել

Ֆրանսիայում ընթացող շախմատի մրցաշարում շարունակում է իր երկրպագուներին տխուր անակնկալներ մատուցել Վլադիմիր Հակոբյանը: 5-րդ տուրում հայ շախմատիստը սեւերով պարտություն կրեց Վիկտոր Կորչնոյից, որը եւս անհաջող է հանդես գալիս այս մրցաշարում: Կորչնոյն առաջին հաղթանակը տոնեց՝ հետնապահի իր տեղը զիջելով Հակոբյանին, որի հաշվին գրանցված է ընդամենը կես միավոր: Իսկ աղյուսակը միանձնյա գլխավորեց մասնակիցներից ամենաբարձր անհատական վարկանիշ ունեցող Եվգենի Բարեեւը (2734): Նա սեւերով հաղթեց Լոթյեին եւ վաստակեց 4 միավոր: Իսկ մյուս երկու առաջատարները՝ Ադամսն ու Պոլգարը բավարարվեցին ոչ-ոքի արդյունքով՝ միավորը կիսելով համապատասխանաբար Գելֆանդի եւ Բաուերի հետ: Նրանք Բարեեւից հետ են մնում կես միավորով: Ոչ-ոքի գրանցվեց նաեւ Ռաջաբով-Ֆրեսինե պարտիայում:

«Դինամոյի» չեմպիոնական 10-րդ տիտղոսը

Կիեւի «Դինամոն» 10-րդ անգամ նվաճեց Ուկրաինայի չեմպիոնի տիտղոսը: Ավարտական տուրում դինամոյականներին բավարարում էր նույնիսկ ոչ-ոքին, սակայն Ալեքսեյ Միխայլիչենկոյի սաները համոզիչ հաղթանակ տարան հետնապահի՝ Խարկովի «Մետալիստի» նկատմամբ (4-2): 2-րդ տեղը գրավեց երկրի արդեն նախկին չեմպիոն Դոնեցկի «Շախտյորը»՝ 3-0 հաշվով հաղթելով Կիեւի «Արսենալին», որտեղ հանդես է գալիս ՀՀ հավաքականի կիսապաշտպան Ալբերտ Սարգսյանը: Բրոնզե մեդալները բաժին հասան Դոնեցկի «Մետալուրգին», որի կազմում ընդգրկված է ՀՀ հավաքականի մեկ այլ ֆուտբոլիստ՝ Եղիշե Մելիքյանը:

Այսպիսով, Կիեւի «Դինամոն» եւ «Շախտյորն» իրավունք ստացան մասնակցելու չեմպիոնների լիգայի որակավորման մրցաշարին: ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում հանդես կգա Դոնեցկի «Մետալուրգը», իսկ 2-րդ ուղեգրի համար լրացուցիչ խաղում միմյանց հետ կմրցեն «Դնեպրն» ու «Վոլինը»: Բարձրագույն խմբին հրաժեշտ կտան Զապորոժիեի «Մետալուրգն» ու Խարկովի «Մետալիստը»: Առաջնության լավագույն ռմբարկու դարձավ Կիեւի «Դինամոյի» հարձակվող Մաքսիմ Շացկիխը, որը խփեց 22 գոլ: Նրան մեկ գնդակով է զիջում «Շախտյորի» ֆուտբոլիստ Ալեքսեյ Բելիկը:

Ջոնսի հետ մենամարտը կլինի վերջինը

Բրիտանացի բռնցքամարտիկ Լեննոքս Լյուիսը, որը հունիսի 21-ին մենամարտելու է Վիտալի Կլիչկոյի հետ, հայտարարել է, որ իր մարզական գործունեությունը կավարտի միայն Ռոյ Ջոնսի հետ մրցամարտից հետո: Այդ մենամարտը կարող է տեղի ունենալ աշնանը: Մինչ այդ, Լյուիսը նշել էր, որ հնարավոր է Կլիչկոյի հետ մենամարտից հետո հրաժեշտ տա սպորտին, սակայն այժմ փոխել է վճիռը:

Հասկանալի է, որ Ռոյ Ջոնսը, որը վերջերս տեղափոխվել է գերծանր քաշ, մտադիր է հոկտեմբերին ուժերը չափել Էվանդեր Հոլիֆիլդի հետ: Բայց Լյուիսը ցանկանում է Ջոնսին համոզել, որ փոխի իր ծրագիրը եւ ընդունի մարտահրավերը: Նախնական հաշվարկներով, Ջոնսի հետ մենամարտի համար Լյուիսը պետք է վաստակի 45 մլն դոլար:

Նոնդան տեղափոխվել է «Լիոն»

«Մոնակոյի» հարձակվող Շաբանի Նոնդան նոր մրցաշրջանը կդիմավորի Ֆրանսիայի վերջին երկու տարիների չեմպիոն «Լիոնի» կազմում: Առաջնության լավագույն ռմբարկուի տրանսֆերը 15 մլն եվրո է: Նոնդան թիմի հետ չորսամյա պայմանագիր է կնքել:

Երկար սպասված հաջողություն

Վերջին 40 տարվա ընթացքում բրազիլական «Սանտոսը», որում ժամանակին հանդես է եկել ֆուտբոլի արքա Պելեն, առաջին անգամ իրավունք ստացավ վիճարկելու Լիբերտադորեսի գավաթը: Կիսաեզրափակիչ պատասխան խաղում բրազիլացիները 3-2 հաշվով հաղթեցին Կոլումբիայի «Մեդելին» թիմին: Առաջին հանդիպումը եւս շահել էին բրազիլացիները (1-0): Եզրափակիչում «Սանտոսի» մրցակիցը հայտնի կդառնա այսօր: Առաջին խաղում արգենտինական «Բոկա Խունիորսը» 2-0 հաշվով պարտության էր մատնել կոլումբիական «Ամերիկա Կոլի» թիմին:

Ռմբարկուների ընտանիքում համալրում է սպասվում

Խորեն Հովհաննիսյանի անվան ռմբարկուների խորհրդանշական «100-ի ակումբին» վերջին անգամ անդրադարձել ենք անցյալ մրցաշրջանի ավարտին: Ֆուտբոլի ՀՀ գավաթի 2003 թ. խաղարկությունը եւ առաջնության առաջին շրջանի հանդիպումները զգալի փոփոխություններ մտցրեցին ակումբի անդամների եւ թեկնածուների ցուցանիշներում: Ուրախությամբ պետք է արձանագրել, որ ընթացիկ մրցաշրջանում ակումբը նոր համալրման է սպասում: Ռմբարկուների պատվավոր ընտանիքի անդամ դառնալու իրական հնարավորություններ ունեն «Բանանցի» 23-ամյա հարձակվող Արա Հակոբյանը եւ «Միկայի» ռմբարկու, 28-ամյա Արամ Ոսկանյանը: Երկուսն էլ առայժմ շատ հաջող են սկսել մրցաշրջանը՝ աչքի ընկնելով բարձր արդյունավետությամբ: Ոսկանյանը գավաթի եւ առաջնության հանդիպումներում խփել է 14 գնդակ, Հակոբյանը՝ 10 գոլ: Եթե հետագայում էլ նրանք պահպանեն իրենց նշանառությունը, ապա կընդգրկվեն ակումբի շարքերում: Իհարկե, Արա Հակոբյանի գործն ավելի դյուրին է. բաղձալի բարձունքը հաղթահարելու համար նրան մնացել է խփել ընդամենը 6 գոլ, մինչդեռ Արամին անհրաժեշտ է 11 անգամ գրավել մրցակիցների դարպասները: Սակայն հարկ է հաշվի առնել, որ երկուսն էլ իրենց թիմերի 11 մ հարվածների հիմնական իրացնողներն են, ուստի, կարծում ենք, Ոսկանյանն էլ այս տարի կիրականացնի իր երազանքը:

Ներկայումս ակումբի թեկնածուների ցանկում առաջինը Մկրտիչ Հովհաննիսյանն է, սակայն նա հայտավորված չէ բարձրագույն խմբի որեւէ թիմում: Ակումբի անդամ դառնալու լավ հնարավորություն ուներ Մհեր Ավանեսյանը, որը «Զվարթնոցի» լուծարումից հետո տեղափոխվել էր «Արցախ», սակայն, ցավոք, վերջինս չմասնակցեց առաջնությանը: Նրա նախկին խաղընկեր 32-ամյա Սարգիս Նազարյանն էլ լավ հնարավորություններ է պահպանում ընդգրկվելու ակումբում: Ճիշտ է, Սարգիսն առայժմ «Կոտայքում» ընդամենը 2 գոլ է խփել (մեկական՝ գավաթի մրցաշարում եւ առաջնությունում): Երկար տարիներ ակումբի թեկնածուների թվում գտնվող Արմեն Շահգելդյանի ֆուտբոլային հետագա ճակատագիրն առայժմ անորոշ է: Միեւնույն ժամանակ, տարեցտարի իր ցուցանիշները բարելավում է 24-ամյա Արամ Հակոբյանը: Անկասկած, առաջիկա տարիներին նա կհամալրի ակումբի շարքերը:

Ակումբի 10 անդամներից ընթացիկ առաջնությանը մասնակցում է միայն Արթուր Քոչարյանը, որը ճակատագրի քմահաճույքով վերջին տարիներին անընդհատ փոխում է իր «բնակության վայրը»: Այս տարի Արթուրն իր նորամուտը նշեց «Կոտայքում»: Առաջին շրջանից հետո նա 4 գոլով թիմի ռմբարկուն է, ինչը հնարավորություն ընձեռեց նրան ակումբի ցանկում զբաղեցնելու 9-րդ հորիզոնականը: Շվեյցարիայում հանդես եկող Արթուր Պետրոսյանն իր գոլերի թիվն ավելացրեց հավաքականի կազմում խփած 2 գնդակով: Եթե Արթուրը չմեկներ Հայաստանից, ապա այսօր կգլխավորեր «100-ի ակումբը»: Վերջին տարիներին հաճախակի լեգեոների կարգավիճակում հայտնված Տիգրան Եսայանի ֆուտբոլային հետագա ճակատագիրն առայժմ անորոշ է: Տիգրանն էլ «Արարատի» հետ հայտնվել է «խաղից դուրս» վիճակում: Բացառված չէ, որ առաջնության 3-րդ շրջանից, երբ կթույլատրվեն վերահայտավորումները, Տիգրանը հանդես գա առաջնության մասնակից որեւէ թիմում: Այդ դեպքում, կարծում ենք, Եսայանը կարող է տեղ զբաղեցնել ռմբարկուների լավագույն եռյակում:

«100-ի ակումբ»

Անդամները	Ա	Գ	Մ	Ե	Հ	ԱՊՀ	Ընդ.
1. Արսեն Ավետիսյան	150	23	-	3	1	5	182
2. Արթուր Պետրոսյան	125	15	1	-	11	2	154
3. Գեղամ Հովհաննիսյան	111	32	-	1	-	1	145
4. Տիգրան Եսայան	119	14	-	-	4	1	138
5. Արման Քարամյան	100	18	-	3	2	1	124
6. Վահե Յաղմուրյան	104	18	-	-	-	-	122
7. Սամվել Նիկոլյան	86	24	1	1	-	-	112
8. Վարազդատ Ավետիսյան	83	19	1	-	1	2	106
9. Արթուր Քոչարյան	85	16	-	-	4	-	105
10. Շիրակ Սառիկյան	96	3	-	1	-	1	101
Թեկնածուները							
1. Մկրտիչ Հովհաննիսյան	87	9	-	-	-	-	96
2. Արա Հակոբյան	74	12	-	-	6	2	94
3. Մհեր Ավանեսյան	80	9	1	1	-	-	91
4. Արամ Ոսկանյան	72	15	1	-	1	-	89
5. Արմեն Շահգելդյան	67	14	1	1	5	-	88
6. Սարգիս Նազարյան	63	17	-	1	-	-	81
7. Հայկ Հակոբյան	54	10	-	-	2	3	69
8. Արամ Հակոբյան	50	15	-	-	2	-	67
9. Կարեն Բարսեղյան	49	11	-	-	4	-	64
10. Արարատ Հարությունյան	47	8	-	5	2	1	63
11. Հայկ Հարությունյան	52	9	-	-	1	1	63

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՎԵՐԼՈՒԾՈՒԹՅՈՒՆ

Ամերիկացիները հաղթում են ոչ միայն զենքով

Ամերիկացիների հաղթանակն Իրաքում աշխարհը կանգնեցրեց նոր իրողությունների առջեւ: Անտարակույս դարեմուտն ամերիկյան է, եւ այս ֆենոմենը կարիք ունի խոր հետազոտության ու վերլուծության, ինչն էլ արվում է ռուսական մամուլում: Պարադոքսն այն է, որ ոչ այնքան պատերազմը ծնեց խնդիրներ, ինչքան հաղթանակը. համապարփակ հարց է առաջացել՝ հետայսու ինչ կյանքով ապրի աշխարհը, առանց չափազանցության, համայն մոլորակը: Հայերիս համար իրադրությունը բարդանում է նաեւ նրանով, որ ԱՄՆ-ն իր աշխարհանված քաղաքականության ճանապարհին հերթական թիրախ է ընտրել մեր անմիջական հարեւանին՝ Իրանին, ինչը չի կարող մտահոգություն չառաջացնել Հայաստանում: Մ. Նահանգների նկատմամբ քաղաքականությունը դառնում է հայ դիվանագիտության հանգուցային խնդիրը, քանզի Իրանը մեզ համար Իրաք չէ, իսկ ԱՄՆ-ի հետ հակասության մեջ մտնելը հղի է մեծ վտանգներով:

Հայրենական մեծ պատերազմի ավանդներով դաստիարակված մեր սերնդի համար ինչ-որ տեղ անհասկանալի, տարօրինակ, առեղծվածային են ամերիկացիների մղած պատերազմները Հարավսլավիայի, Աֆղանստանի, Իրաքի դեմ: Ռուսաստանում նույնիսկ պրոֆեսիոնալ շատ զորապետներ, որոնք հիանալի գիտեին իրաքյան բանակը, լրիվ ձախողվեցին իրենց կանխատեսումներում: Աներկբա է, որ ամերիկյան բանակն այսօր ամենաարդիականն ու ամենահզորն է աշխարհում: Բայց արդյոք զե՞նքն է պայմանավորում այդ պատերազմների շռնդալից հաջողությունը, ուրիշ ի՞նչ գործոններ են նպաստում ամերիկացիների «կայծակնային» հաջողություններին:

Զբիգնեւ Բժեզինսկին իր հանրահայտ «Շախմատային մեծ խաղատախտակ» գրքում հանգամանորեն ներկայացնում է այն տեխնոլոգիան, որի շնորհիվ ամերիկյան արտադրանքը, ֆինանսները, գաղափարախոսությունը, ապրելաձեւը, մտածելակերպը, զանգվածային մշակույթը եւ այլն, առանց կրակոցի թափանցում են մոլորակի բոլոր անկյունները: Այդ երեւույթն ակնբախ է նաեւ ԱՊՀ նորաթուխ պետություններում: Չզսելով «դեմոկրատացնել» համայն աշխարհը, ԱՄՆ-ն իրականում փորձում է «ամերիկանացնել» այդ ողջ տարածքը, եւ այս առումով նրա հաջողությունները հսկայական են: Ինչպես ասվեց, տնտեսապես, գաղափարապես ներխուժելով իրենց հետաքրքրող երկիրը, ամերիկացիները տեղի քաղաքական-տնտեսական վերնախավում ստեղծում են իրենց, ինչպես ասում են, ազդեցության գործակալները կուսակցությունների, առանձին ուժերի, խմբավորումների, ազդեցիկ անհատների տեսքով: Աշխարհի քիչ թե շատ աչքի ընկնող պետությունների մեծ մասի ղեկավար թե ընդդիմադիր կառույցներում գործում են ընդգծված ամերիկանամետ խավեր, որոնք ըստ էության հանդես են գալիս ԱՄՆ-ի ազգային շահերի տեսանկյունից: Թերթիր ռուս կոմունիստական կամ նացիոնալիստական մամուլը, եւ նա քեզ մատնացույց կանի «Յաբլոկոն», հրեա օլիգարխներին եւ այլն: Փաստորեն, ԱՄՆ-ն, օտար երկրներում ունենալով իր «հինգերորդ շարասյունը», նրա միջոցով իրազեկվում է տվյալ պետության ներքին կացության, ուժերի դասավորության, լիդերների հնարավորությունների մասին եւ այլն: Ահա եւ արտակարգ իրավիճակներում, երբ ԱՄՆ-ը փորձում է իր ազգային շահերն ապահովել զենքի միջոցով, նա հիշյալ պատուտի շնորհիվ կարողանում է թուլացնել, չեզոքացնել հակառակորդին: Ո՞վ «հեռացրեց» զոհվեց մարտի դաշտում Միլոշեւի՞չը, մոլլա Օմա՞րը, թե՞ Սադդամ Հուսեյնը: Կարելի է չկասկածել, որ Քաբուլի գինը մոլլա Օմարին «հուշել» են պակիստանցիները: Դոլարով, իհարկե:

Ի դեպ, Բժեզինսկին իր այդ գրքում դեռեւս 10 տարի առաջ վստահորեն կանխատեսում էր, թե Եվրոպան երբեք միասնական չի լինի ընդդեմ ԱՄՆ-ի համաշխարհային գերիշխանության, որ ամերիկացիներին կհաջողվի իր «միջոցներով» վարպետորեն օգտագործել այդ աշխարհամասի առաջատար տերությունների ներքին հակասությունները: Իրաքի իրադարձությունները դրա վառ ապացույցն են:

Աշխարհասփյուռ ներգործությունների պարագայի օրգանական շարունակություն է դիտվում նաեւ ամերիկացիների նախապատերազմական գործողությունների եւս մի հասկանշական կողմը: Ամերիկյան վերնախավը խորապես մշակված բուն ռազմական արվեստը լայնորեն զուգորդում է բազմաբնույթ դիվանագիտական, տնտեսական, ֆինանսական եւ այլ խորշորածավալ կամպանիաներով, որոնց մեծ արդյունավետությունը նվազագույնի է հասցնում պատերազմի ժամկետները եւ բանակի կորուստները: Խոսքը վերաբերում է հակառակորդի միջազգային մեկուսացման միջոցառումներին: Վերոհիշյալ բոլոր երեք երկրները մինչեւ անմիջական ռազմական գործողություններին բախվելն արդեն տնտեսական աղետի էին մատնվել հյուծիչ սանկցիաների ու շրջափակումների հետեւանքով: Եթե, ասենք, թալիբներն ըստ էության էկոնոմիկա էլ չունեին, ապա ամերիկացիները, դեռ ոտք չդրած Հարավսլավիա ու Իրաք, հեռահար հարվածներով այդ երկրներն արդեն զրկել էին գլխավոր տնտեսական, արտադրական, էներգետիկ, կոմունիկացիոն, լրատվական եւ կենսապահովման մյուս խոշորագույն օբյեկտներից: Այս հանգամանքը բարոյալքիչ ուժեղ հարված է հասցնում նաեւ հակառակորդի բանակին, եւ նրա դիմադրությունը դառնում է անիմաստ այն առումով, որ դա արդեն ոչ միայն ոչինչ չի տա, այլեւ կհանգեցնի երկրի կատարյալ կործանման: Կարելի է ասել, թե «պաշարման» մարտավարությունը բնավ էլ նորություն չէ եւ հայտնի է մարդկությանը հազարամյակներ առաջ: Բայց բանն այն է, որ ամերիկացիները դա օգտագործում են աշխարհի մասշտաբով: Ընդսմին, դա միայն նրանց մենաշնորհն է: Այսօր աշխարհի ոչ մի այլ երկիր ընդունակ չէ նման գործողության:

Ամերիկացիները տնօրինում են նաեւ ռազմարվեստին մեծապես աջակցող եւս մի տարօրինակ տեխնոլոգիայի: Վերջին մի քանի տասնամյակների ընթացքում նրանք ստեղծել են (կամ մասնակցել) քաղաքական, տնտեսական ու հատկապես ֆինանսաբանկային միջազգային հզոր կազմակերպություններ, անդրազգային գերկորպորացիաներ, որոնք դարձել են աշխարհի ցանկացած երկրի վրա ճնշում գործադրելու ազդեցիկ լծակներ: Այսօր, օրինակ, շատ երկրներ հայտնվել են ԱՄՆ-ի կողմից վերահսկվող Համաշխարհային բանկի կամ Միջազգային արժութային հիմնադրամի ճիրաններում: Մեր ժամանակներում դժվար է լինել ինքնաբավ պետություն: Եվ եթե քեզ դուրս են մղում միջազգային ֆինանսական համակարգից, արտաքին շուկաներից, զրկում են ներդրումներից, նույնիսկ հումանիտար օգնությունից եւ այլն, ապա դա շատ ավելի ավերիչ հարված է հասցնում տվյալ երկրի էկոնոմիկային, քան ավիացիոն կամ հրետանային գնդակոծությունը: Թերեւս կարելի է ասել, որ աշխարհի շատ պետությունների բախտը (պարտադիր չէ զենքի ուժով) լուծում են հենց այդ միջազգային գիգանտները՝ ԱՄՆ-ի գլխավորությամբ: Ընդ որում, ամերիկացիները խիստ զգայուն են դրանց նկատմամբ կիրառվող ոտնձգությունների հարցում: Սադդամ Հուսեյնն իր կործանումը կանխորոշեց, երբ 90 թ. իր նավթադոլարները փոխարինեց եվրոյով: Իսկ եթե ՕՊԵԿ-ն էլ հետեւե՞ր նրա օրինակին:

Եվ այսպես. գերժամանակակից սպառազինությունն, անշուշտ, իր ֆիզիկական ու հոգեբանական ներգործությամբ շարունակում է վճռորոշ դեր խաղալ պատերազմական գործողություններում: Գերճշգրիտ նշանառությամբ իրաքցիների գլխին թափված հազարավոր տոննաների ռումբը չի կարող տպավորություն չգործել: Բայց ամերիկացիները շատ թանկ են գնահատում զինվորի կյանքը: Համեմատենք նրանց կորուստներն Իրաքում եւ ռուսներինը՝ Չեչնիայում: Եզր չկա: Դրա համար էլ ամերիկացիները հաղթանակի են ձգտում այլ մեթոդներով, եւ զենքի են դիմում միայն ծայրահեղ դեպքերում:

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

☎ 529353 Անվճար
ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- «Ռոսիա» կինոթատրոնի տարածքում կորել է Նարինե Նալբանդյանի վարորդական իրավունքը, Աշոտ Խուդավերդյանի վարորդական իրավունքը, Վազ 21 07 մակնիշի 02 SL 169 համարանիշով ավտոմեքենայի տեխնիկական անձնագիրը: Վերադարձնողին խոստանում ենք դրամական պարգեւ: Հեռ.՝ 36 97 98, 09 40 74 16:
- Վաճառվում է բջջային հեռախոս Motorola C350, գունավոր էկրանով: Գինը՝ $180: Sony Z7: Գինը՝ $180: Հեռախոս (09) 43-32-45:
- Վաճառվում է գեղանկարչական գորգ, նոր, (չափսը՝ 2x3): Գինը՝ 200 դոլար: Հեռ.՝ 429343:
- Վաճառվում է մետաղյա ավտոտնակ, 18 մ (3x6): Հեռ.՝ 725449:
- Վաճառվում է 3 սենյականոց (վերափոխված 5 սենյակի) բնակարան մայրաքաղաքի փոքր կենտրոնում: Հասցեն՝ Աղայան 9, բն. 63: Հեռ.՝ 267992:
- Վաճառվում է խանութի տարածք, վերանորոգված, բնակելի շենքի 1-ին հարկում՝ իր նկուղներով: Հասցեն՝ Բաղրամյան փ., 153/1 շենք: Հեռ.՝ 239199:
- Վաճառվում են դորբերման ոհնչեր ցեղատեսակի գզարյուն նորածին ձագեր: Գինը՝ 100 դոլար: Հեռ.՝ 584908:
- Պարապում եմ խոսակցական անգլերեն երեխաների եւ մեծահասակների հետ, մատչելի գնով, անհատական եւ խմբակային: Զանգահարել՝ 22-79-76 (երեկոյան ժամերին), Լիկին (բնիկ կալիֆոռնիացի):
- Պարապում եմ անգլերեն առանց տարիքային սահմանափակման, ինչպես նաեւ կատարում եմ թարգմանություններ անգլերենից հայերեն եւ հակառակը: Զանգահարել՝ 230786, Հասմիկ:
- Կատարում եմ տնային մաքրություն, ինչպես նաեւ կարում եմ վերմակ եւ ներքնակ: Հեռ.՝ 230786, Հռիփսիմե:
- Երեւանի թանգարանը փնտրում է հովանավոր կիրառական արվեստի եւ ժամանակագրության (Կաստուրականի) խմբակների համար: Հեռ.՝ 523202, 572797:
- Պահանջվում են ավտոդվարողներ, ավտոէլեկտրիկներ: Աշխատավայրը գտնվում է «Նաիրի» կինոթատրոնի մոտ: Զանգահարել 562029 հեռախոսահամարով, կամ այցելել ք. Երեւան, Գ. Քոչարի 21:
- Շտապ վաճառվում է դաշնամուրական հյուրասենյակի կահույք՝ իր փափուկ կահույքով, նաեւ սառնարան: Հեռ.՝ 65-68-37:

ARMENTEL

Հայտարարություն

Արմենտելը հայտարարում է մրցույթ աշխատանքի անվտանգությունն ապահովող միջոցների մատակարարման համար:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես ՀՀ-ում, այնպես էլ արտասահմանում գրանցված կազմակերպություններ:

Մրցույթի անցկացման պայմանները եւ պահանջվող ապրանքների տեխնիկական նկարագրերը շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝

Արմենտել ՀՁ, Ահարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ. 28-70-66:

Առաջարկների ներկայացման վերջին ժամկետը՝ 2003 թ.-ի հուլիսի 7-ը, ժամը 12.00:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

Երեւանի «Ադամանդ» ապրանքահումքային բորսան տեղեկացնում է, որ Հայկական ապրանքահումքային բորսայի բաժնետերեր հանդիսացող անձանց կողմից լիազորված Ստանիսլավ Բաբայանի վաղաժամ մահվան պատճառով վերջինիս լիազորությունները դադարեցված են: Միաժամանակ «Ադամանդ» ԵԱՀԲ-ն տեղեկացնում է, որ նոր անձի վերալիազորման նպատակով անհրաժեշտ է ՀԱՀԲ-ի բոլոր կամ մեծամասնություն կազմող բաժնետերերի ներկայությունն ու մասնակցությունը եւ այդ նպատակով առաջարկում է 11.09.2003 թ. ժ. 11:00-ին ներկայանալ «Ադամանդ» բորսա:

Նշված օրը ներկայանալու հնարավորություն չունենալու դեպքում խնդրում ենք այցելել «Ադամանդ» բորսա՝ ք. Երեւան, Մ. Մկրտչյան 5 հասցեով, ցանկացած աշխատանքային օր կամ զանգահարել 56-31-15 եւ 56-48-83 հեռախոսահամարներով:

ARMENTEL

Արմենտելը տեղեկացնում է բջջային կապի կանխավճարային համակարգի (Easy card-ի) բաժանորդներին

✓ Բջջային կանխավճարային քարտը (Easy card-ը) կորցրած քաղաքացիները քարտի անջատման համար կարող են դիմել Արմենտել ՀՁ (Ահարոնյան 2) շարժական կապի ծառայությունների վարչություն, իրենց հետ ունենալով քարտի PIN եւ PUK կոդերը պարունակող ծրարը եւ անձնագիրը:

✓ Արմենտել ՀՁ-ն լրացուցիչ տեղեկացնում է, որ անջատված քարտերը չեն փոխարինվում եւ չեն վերականգնվում:

Հարգելի քաղաքացիներ, բջջային կանխավճարային քարտ (Easy card) ձեռք բերելիս պահանջեք քարտի PIN եւ PUK կոդերը պարունակող ծրարը: Այդ ծրարի բացակայության դեպքում կապուղին ենթակա է անջատման:

ԱՐՄԵՆՏԵԼ ՀՁ ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ՎԱՐՉՈՒԹՅՈՒՆ

OPEN SOCIETY INSTITUTE ASSISTANCE FOUNDATION-ARMENIA

The Central European University Center for Policy Studies (CPS) is calling for proposals for its year 2004 International Policy Fellowships (IPF) program, which is affiliated with the CPS and the Open Society Institute-Budapest. The CPS International Policy Fellowships are intended to support the analytical policy research of open society leaders and to provide these Fellows with professional policy training. The Fellows are intended to conduct research in the following areas: Administrative Remedies; Church-State Relations: Regulation, Establishment and Discrimination; Corruption in Revenue Collection and Budget Expenditure; Cultural Policies and Cultural Heritage; Diversity and Transparency in Education; Electoral Reforms, Minority Representation, and Democratic Accountability; Equal Opportunity Policies: Putting Equality Into Practice; Effective Policies for Addressing Environmental Liabilities; Information Policy; Land Reform; Scaling Up Microfinance to Increase Access to Financial Services; Migration and Citizenship Policy; Public Health; The Policy Process and Policymaking Environment.
All initial queries must be entered online via the internet directly into the IPF application database found at http://www.osi.hu/ipf. Those who have no possibility to access the Internet should send an e-mail to fellows@osi.hu or call the IPF offices at (36 1) 327-3863. All applications must be submitted online at http://www.osi.hu/ipf by August 1, 2003

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բաղրամյանց 70ա Գրանցման թիւ 65. Պատուէր 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրուած է տպագրութեան՝ 19. 6. 2003 Գինը՝ 100 դրամ